Raadsbesluit

De gemeenteraad van de gemeente Leudal;

Agendapunt 5

Gezien het voorstel van het college d.d. 17 december 2019, nummer BenW\1343;

Gelet op:
- het raadsbesluit van 2 juli 2019 (agendapunt 18) waarbij de raad instemde met de 'Startnotitie Accommodatiebeleid Gemeente Leudal';
- de collegemededeling d.d. 26 februari 2019 aan de raad over het proces tot herijking van het accommodatiebeleid;
- het raadsbesluit van 3 juli 2018 (agendapunt 7) waarbij de raad wensen en bedenkingen uitte over de bestuursopdracht voor herijking van het accommodatiebeleid;

Mede gelet op de wens van de gemeenteraad om te komen tot toekomstgerichte accommodaties die bijdragen aan een vitale samenleving en die passen bij de behoeften van de inwoners van de gemeente Leudal, nu en in de toekomst;

Tenslotte gelet op het in de raadsvergadering van 11 februari 2020 aangenomen amendement 5.1 van de fractie Samen Verder;

Besluit:

1. In te stemmen met de nota 'Accommodatiebeleid gemeente Leudal' (december 2019), met dien verstande dat die nota (als gevolg van het aangenomen amendement 5.1) als volgt wordt gewijzigd:

   A. Op blz. 16 bij het stuk Leefbaarheid en toekomstbestendigheid onder Wat betekent dit? als derde punt op te nemen; Innovaties waarbij nieuwe sporten of sportvormen tot stand komen - die onderbouwd leiden tot meer gebruik, multifunctioneler gebruik of het aanspreken van nieuwe doelgroepen- een mogelijke uitzondering vormen.

   B. Op blz. 16 wordt tweemaal multifunctionaliteit als uitgangspunt genoemd. "Uitgangspunt" wordt hier vervangen door "streven".

   C. Op blz. 30 de zinsnede: "Multifunctionele gemeenschapsvoorziening realiseren op een nader te bepalen locatie" te vervangen door: Verder optimaliseren gebruik trefcentrum Aldenghoor.

      Op blz. 30 de passage: "In Haelen (…) een accommodatie" te vervangen door: In het geval van trefcentrum Aldenghoor en Jong Nederland zien we mogelijkheden tot verdere samenwerking en combinaties met dagbesteding en gezondheidsfuncties. Dit is een opdracht voor de huidige gebruikers, verenigingen en inwoners van Haelen om dit op te pakken, waarbij de gemeente faciliteert.

   D. Op blz. 31 de passage: "Sportpark Houtrust (…) zwembad is" te vervangen door: Sportpark Houtrust is in 1968 gerealiseerd en daarmee een verouderde accommodatie. We zien enkele opties voor de toekomst van deze accommodatie en het multifunctioneler gebruiken van deze accommodatie. Deze opties werken we in nauw overleg uit met de verenigingen.Doordat de toekomst van het zwembad van Haelen een relatie heeft met de opties starten we met het uitwerkenvan de opties nadat helder is wat de toekomstbestendigheid van het zwembad is.

      Schrappen van de passages: "Indien er (…) te investeren" en het genoemde onder "Aansluiten bij Open Club Roggel".

E. Op blz. 35 de passage: "Beachsport Leudal (…) te maken" aan te vullen met: Indien aan de huidige locatie (voormalige tennisbanen in Horn) wordt vastgehouden ligt het in de lijn van het beleid om samenwerking met KSV Horn en Kindervakantiewerk Horn te zoeken.

F. Bij de uitvoering van het accommodatiebeleid worden de antwoorden van 4 februari jl. op commissievragen sociaal van 27 januari jl. van de fractie Samen Verder als aanvulling meegenomen.

2. Het college opdracht te geven aan de in dat beleid (op de bladzijden 4 + 5) opgenomen ontwikkelopgaven uitvoering te geven (zie ook bijlage 1 bij dit raadsbesluit voor die ontwikkelopgaven sec).

3. Voor 2020 een bedrag ad €75.000 beschikbaar te stellen voor externe ondersteuning in de uitwerking van ontwikkelopgaven.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van de gemeente Leudal, 11 februari 2020.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE LEUDAL

De griffier, De voorzitter,

Drs. W.A.L.M. Cornelissen D.H. Schmalschläger

Gemeente leudal

Bijlage 1 bij punt 2 van het dictum van dit raadsbesluit van 11 februari 2020, agendapunt 4

Overzicht van de ontwikkelopgaven
In het accommodatiebeleid zijn ontwikkelopgaven beschreven.
Daarbij is een onderscheid te maken tussen ontwikkelopgaven voor Leudal en per dorp.
Daarnaast zijn er actiepunten om instrumentarium uit te werken, acties die geïmplementeerd worden na vaststelling en beleidsontwikkeling volgend op het accommodatiebeleid.

Ontwikkelopgaven Leudal
Er zijn toekomstplannen nodig om keuzes te maken op verschillende gebieden.
De toekomstplannen ontwikkelen we samen met betrokken organisaties.
Samen maken we toekomstplannen voor jeugd, zwembaden, schutterijen, voetbalclubs en beugelsport.
Daarbij geven we prioriteit aan de toekomstplannen voor jeugd en zwembaden.
Uit de interactie met inwoners en jongeren bleek dat er te weinig te doen is voor de jeugd en dat men zich zorgen maakt over hoe de jeugd voor Leudal te behouden.
Daarom wordt dit als prioriteit opgepakt.
Voor de zwembaden geldt dat de overeenkomsten met Laco binnenkort aflopen en er een visie op de toekomst gemaakt moet worden.
Daarbij is de voorwaarde gesteld dat de gemeente Leudal in de toekomst in de exploitatie bijdraagt van één zwembad.

Ontwikkelopgaven dorpen
Voor alle dorpen zijn ontwikkelopgaven beschreven.
In de uitvoering van de ontwikkelopgaven leggen we de focus op dorpen waar:
• Reeds een beweging in gang is gezet.
• Het dorp en/of verenigingen in het dorp zelf actief bezig zijn.

Daarom hebben de volgende actiepunten prioriteit:
• Haalbaarheidsonderzoek en realisatie van een toekomstbestendig dorpshuis in Neeritter.
• Invulling toekomstbestendig dorpshuis Hunsel.
• Realiseren van één ontmoetingspunt voor horeca, sport, educatie, cultuur en groen Heibloem.
• Realisatie Open Club 't Maasveld.
• Ontwikkelen van een toekomstplan voor gemeenschapshuis La Rochelle, het maken van een businessplan voor Open Club Roggel en helderheid creëren over het gebruik van Micosport.

Onderstaand zijn de overige ontwikkelopgaven per dorp beschreven.
Deze ontwikkelopgaven hebben een minder hoge prioriteit.
De dorpen **Heibloem** en **Roggel** staan onderstaand niet weergegeven, omdat alle ontwikkelopgaven van deze dorpen prioriteit hebben.

Baexem
• Verkennen samenwerking sport in één accommodatie.

Buggenum
• In stand houden gemeenschapsvoorzieningen.
• Overdragen sportpark De Klink aan verenigingen.

Ell
• Invulling geven aan sportpark 't Meuleveldj.

Grathem
• Gebruik Meeting Point Nassaurie verbeteren.
• Creëren toekomstvisie Sportlaan.

Haelen
• Realiseren multifunctionele gemeenschapsvoorziening.
• Toekomstscenario's sportpark Houtrust uitwerken.
• Toekomstscenario's binnensport Haelen en Nunhem.

Haler
• Optimaliseren gebruik Ons Dorpshuis.

Heythuysen
• Optimaliseren gebruik De Bombardon.
• Saneren overcapaciteit binnensport.

Horn
• Optimaliseren gebruik De Postkoets.
• Realiseren toekomstbestendige exploitatie Van Hornehal.
• Realiseren toekomstbestendige accommodatie Beach Sport Leudal.

Hunsel
• Afstoten en slopen gymzaal.

Ittervoort
• Invullen toekomstbeeld locatie basisschool en gymzaal.
• Toekomstplan LTC Ittervoort.

Kelpen-Oler
• Trefcentrum multifunctioneel blijven gebruiken.
• Stoppen met investeren in tennis.
• Invulling geven aan vrijkomende voetbalaccommodatie.

Neer
• Toekomstscenario's De Kwiebus uitwerken.

Neeritter
• Afstoten gymzaal.

Nunhem
• In stand houden voorzieningen

Accommodatiebeleid

Gemeente Leudal

December 2019

Samenvatting

Accommodaties zijn belangrijk voor de leefomgeving. Hierdoor kunnen inwoners prettig wonen, ontspannen en elkaar ontmoeten in Leudal. Accommodaties zijn geen doel op zich, maar een middel om de leefbaarheid in stand te houden en waar nodig te versterken. Er zijn toekomstbestendige keuzes gemaakt in dit accommodatiebeleid. Daarbij zijn keuzes gemaakt voor een passend aanbod aan accommodaties per dorp, waarbij rekening wordt gehouden met de toegankelijkheid en bereikbaarheid. Daarbij wordt steeds meer van de eigen kracht van onze inwoners en verenigingen uit gegaan. Zij nemen zelf initiatief en voelen zich verantwoordelijk voor de eigen leefomgeving. De gemeente faciliteert dit.

Proces

Bij het opstellen van het accommodatiebeleid was er veel ruimte voor interactie met organisaties, verenigingen en inwoners. Er waren zo'n 400 inwoners aanwezig bij dorpsbijeenkomsten, 120 organisaties vulden een enquête in en er is met jongeren van Sint Ursula gesproken. Inwoners konden schriftelijk op het concept accommodatiebeleid reageren en 100 inwoners kwamen naar de inloopbijeenkomst om te reageren op het concept.Het accommodatiebeleid is opgesteld door de input van maatschappelijke organisaties, verenigingen en inwoner af te wegen ten opzichte van de kaders en uitgangspunten, huidig beleid en trends en ontwikkelingen.

Kaders en uitgangspunten

Op 2 juli 2019 stelde de gemeenteraad de startnotitie accommodatiebeleid vast. Deze notitie bevatte kaders en uitgangspunten die leidend zijn voor dit accommodatiebeleid. Uitgangspunt daarbij is dat de functies ontmoeten en zorg in ieder dorp aanwezig moeten zijn. Voor overige functies wordt rekening gehouden met een geografische spreiding, waarbij maatwerk per dorp noodzakelijk is. Daarnaast streven we naar toegankelijke en betaalbare accommodaties. Daarom zetten we in op clustering van functies, waardoor het gebruik van de accommodaties stijgt. Maatschappelijke accommodaties zijn van en voor de gemeenschap. Daarom dragen we ze bij voorkeur over aan een stichting, gebruiker of commerciële partij. Dat betekent dat de gemeenschap verantwoordelijk is voor de exploitatie.

Er zijn vier hoofduitgangspunten geformuleerd:

1. Ieder dorp is anders. Maatwerk is noodzakelijk.
2. We zetten in op samenwerking en de overgang van mono- naar multifunctionaliteit.
3. We optimaliseren de bezettingsgraad van de accommodaties. Accommodaties met een goede bezetting krijgen een beter onderhoudsniveau.
4. We verminderen het aantal accommodaties.

Samen met inwoners en verenigingen brengen we een beweging op gang waarin we ontwikkelen:

- Van accommodaties naar functies en activiteiten.
- Van individuele naar gezamenlijke belangen.
- Van gemeente naar gemeenschap.
- Van kwantiteit naar kwaliteit.
- Van mono- naar multifunctioneel.
- Van reactief naar proactief.

Overzicht van de ontwikkelopgaven

In het accommodatiebeleid zijn ontwikkelopgaven beschreven. Daarbij is een onderscheid te maken tussen ontwikkelopgaven voor Leudal en per dorp. Daarnaast zijn er actiepunten om instrumentarium uit te werken, acties die geïmplementeerd worden na vaststelling en beleidsontwikkeling volgend op het accommodatiebeleid.

Ontwikkelopgaven Leudal

Er zijn toekomstplannen nodig om keuzes te maken op verschillende gebieden. De toekomstplannen ontwikkelen we samen met betrokken organisaties. Samen maken we toekomstplannen voor jeugd, zwembaden, schutterijen, voetbalclubs en beugelsport. Daarbij geven we prioriteit aan de toekomstplannen voor jeugd en zwembaden. Uit de interactie met inwoners en jongeren bleek dat er te weinig te doen is voor de jeugd en dat men zich zorgen maakt over hoe de jeugd voor Leudal te behouden. Daarom wordt dit als prioriteit opgepakt. Voor de zwembaden geldt dat de overeenkomsten met Laco binnenkort aflopen en er een visie op de toekomst gemaakt moet worden. Daarbij is de voorwaarde gesteld dat de gemeente Leudal in de toekomst in de exploitatie bijdraagt van één zwembad.

Ontwikkelopgaven dorpen

Voor alle dorpen zijn ontwikkelopgaven beschreven. In de uitvoering van de ontwikkelopgaven leggen we de focus op dorpen waar:

- Reeds een beweging in gang is gezet.
- Het dorp en/of verenigingen in het dorp zelf actief bezig zijn.

Daarom hebben de volgende actiepunten prioriteit:

- Haalbaarheidsonderzoek en realisatie van een toekomstbestendig dorpshuis in Neeritter.
- Invulling toekomstbestendig dorpshuis Hunsel.
- Realiseren van één ontmoetingspunt voor horeca, sport, educatie, cultuur en groen Heibloem.
- Realisatie Open Club 't Maasveld.
- Ontwikkelen van een toekomstplan voor gemeenschapshuis La Rochelle, het maken van een businessplan voor Open Club Roggel en helderheid creëren over het gebruik van Micosport.

Onderstaand zijn de overige ontwikkelopgaven per dorp beschreven. Deze ontwikkelopgaven hebben een minder hoge prioriteit. De dorpen Heibloem en Roggel staan onderstaand niet weergegeven, omdat alle ontwikkelopgaven van deze dorpen prioriteit hebben.

Baexem
- Verkennen samenwerking sport in één accommodatie.

Buggenum
- In stand houden gemeenschapsvoorzieningen.
- Overdragen sportpark De Klink aan verenigingen.

Ell
- Invulling geven aan sportpark 't Meuleveldj.

Grathem
- Gebruik Meeting Point Nassaurie verbeteren.
- Creëren toekomstvisie Sportlaan.

Haelen
- Realiseren multifunctionele gemeenschaps-voorziening.
- Toekomstscenario's sportpark Houtrust uitwerken.
- Toekomstscenario's binnensport Haelen en Nunhem.

Haler
- Optimaliseren gebruik Ons Dorpshuis.

Heythuysen
- Optimaliseren gebruik De Bombardon.
- Saneren overcapaciteit binnensport.

Horn
- Optimaliseren gebruik De Postkoets.
- Realiseren toekomstbestendige exploitatie Van Hornehal.
- Realiseren toekomstbestendige accommodatie Beach Sport Leudal.

Hunsel
- Afstoten en slopen gymzaal.

Ittervoort
- Invullen toekomstbeeld locatie basisschool en gymzaal.
- Toekomstplan LTC Ittervoort.

Kelpen-Oler
- Trefcentrum multifunctioneel blijven gebruiken.
- Stoppen met investeren in tennis.
- Invulling geven aan vrijkomende voetbalaccommodatie.

Neer
- Toekomstscenario's De Kwiebus uitwerken.

Neeritter
- Afstoten gymzaal.

Nunhem
- In stand houden voorzieningen.

Uitwerking instrumentarium

Er zijn verschillende ontwikkelopgaven beschreven waarvoor een instrumentarium ontwikkeld wordt:

- Beleidsregels Open Club opstellen.
- Beleidsregel investeringen opstellen.
- Subsidieregel samenwerkingsprikkel uitwerken.
- Gereedschapskist gemeenschapshuizen ontwikkelen.

Implementatie na vaststelling

Onderstaande actiepunten worden direct na vaststelling van het accommodatiebeleid opgepakt:

- Tennisclubs per brief informeren dat overschot tennisbanen niet meer wordt onderhouden.
- Herijken exploitatie overeenkomsten gemeenschapshuizen.
- Pilot bibliotheken uitvoeren en evalueren

Beleid volgend op het accommodatiebeleid

Volgend op het accommodatiebeleid gaat de gemeente aan de slag met het vastgoed-, tarieven-, en duurzaamheidsbeleid. Ook het onderhoud gemeentelijke accommodaties en kunst- en cultuurbeleid staan op de agenda.

Uitvoering accommodatiebeleid

Jaarlijks wordt er een uitvoeringsplan voor het accommodatiebeleid opgesteld. Daarbij is er ruimte om tussentijds nieuwe ontwikkelopgaven toe te voegen. Het accommodatiebeleid is namelijk een dynamisch proces. Afhankelijk van de ontwikkelopgave formeren we projectteams, waarbij er op projectmatige wijze wordt gewerkt. Voor investeringsvraagstukken is er een toetsingsinstrument ontwikkeld om te beoordelen of de investering toekomstbestendig is.

Evaluatie accommodatiebeleid

Het accommodatiebeleid wordt geëvalueerd op basis van verschillende indicatoren. Daarbij wordt er onder andere gekeken naar gebruikerstevredenheid, multifunctionaliteit, bezettingsgraden, het aantal accommodaties etc. Op basis van de evaluatie wordt het accommodatiebeleid herijkt.

Inhoudsopgave

	Blz.
1. Inleiding 1.1 Aanleiding 1.2 Doel 1.3 Leeswijzer	7
2. Proces	8
3. Beschouwing vraag en aanbod 3.1 Ontwikkeling bevolking 3.2 Maatschappelijke accommodaties	11
4. Visie en toekomstbeeld	14
5. Kaders en uitgangspunten 5.1 Algemeen 5.2 Cluster specifiek	16
6. Uitvoering 6.1 Leudal 6.2 Per dorp	20
7. Randvoorwaarden 7.1 Toetsingsinstrument 7.2 Samenwerkingsprikkel 7.3 Interne organisatie 7.4 Beleidsontwikkeling	44
8. Financiën	50
9. Bijlagen Bijlage 1. Resultaten enquêtes gemeenschapshuizen en verenigingen Bijlage 2. Overzicht maatschappelijke trends en ontwikkelingen Bijlage 3. Aanbod Bijlage 4. Gemeentelijke doelstellingen	52

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Leudal bestaat uit zestien dorpen met hun eigen identiteit, karakter en verenigingsleven. Er is een veranderende wereld waarin maatschappelijke ontwikkelingen zoals bevolkingskrimp, vergrijzing en individualisering een grote rol spelen. Deze ontwikkelingen beïnvloeden de leefbaarheid van de dorpen. Passende voorzieningen en accommodaties dragen daar aan bij en beïnvloeden de toekomst van onze inwoners. Vandaar dit accommodatiebeleid.

We willen als gemeente duurzaam voorzien in functies en activiteiten. Voorzieningen en accommodaties zijn een middel om dit te bereiken en hebben invloed op de leefbaarheid van onze dorpen. We bekijken dit integraal en maken beleid voor een langere termijn, zodat een toekomstbestendig accommodatieniveau geborgd is met aandacht voor een optimale balans tussen vraag en aanbod. Hierbij kijken we niet alleen naar de inwoners van nu, maar zeker ook naar de inwoners van later. Het beleid geeft richting voor de toekomst en vormt het toetsingskader voor alle beleids- en planvorming en burgerinitiatieven waarin voorzieningen/accommodaties betrokken zijn.

1.2 Doel

De doelstelling van het accommodatiebeleid is om te komen tot toekomstgerichte accommodaties die bijdragen aan een vitale samenleving. Een vitale samenleving met kunst en cultuur, sport, sociale cohesie passend bij de behoeften van de inwoners van Leudal nu én in de toekomst. Het accommodatiebeleid zorgt voor duidelijkheid en transparantie. Met het beleid ontstaat er een samenhang, context en integraliteit. Het toont aan dat er durf is om keuzes te maken en dat er doorgepakt wordt.

Reikwijdte

Het accommodatiebeleid betreft accommodaties die onderdak bieden aan verenigingen, stichtingen en andere (maatschappelijke) initiatieven. Het gaat om binnen- en buitensport, gemeenschapshuizen, jeugdhonken, bibliotheken en zwembaden. Onderwijs, kerken en commerciële (horeca)bedrijven hebben een relatie met het accommodatiebeleid, maar zijn niet als specifiek onderdeel meegenomen. Dit betekent echter niet dat hier geen maatschappelijke initiatieven plaatsvinden. Integrale functies en activiteiten kunnen zeker ook in deze accommodaties een plek vinden.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 gaat over het proces dat doorlopen is om tot het accommodatiebeleid te komen. In hoofdstuk 3 komt de context van het accommodatiebeleid aan bod. In hoofdstuk 4 zijn de visie en het toekomstbeeld voor het accommodatiebeleid uitgewerkt.
Hoofdstuk 5 gaat over de kaders en uitganspunten en in hoofdstuk 6 zijn de ontwikkelopgaven voor Leudal en per dorp beschreven. In hoofdstuk 7 komen de randvoorwaarden die nodig zijn om het accommodatiebeleid tot uitvoering te brengen aan bod. Hoofdstuk 8 gaat over de financiën. Met de term ‘we’ wordt in dit accommodatiebeleid de gemeente Leudal bedoeld.

2. Proces

Voor de ontwikkeling van het accommodatiebeleid is een breed proces doorlopen. In het proces was veel ruimte voor interactie met maatschappelijke organisaties, verenigingen en inwoners. Het accommodatiebeleid is opgesteld op basis van input tijdens bijeenkomsten, enquêtes, huidig beleid en trends en ontwikkelingen. Onderstaand zijn de doorlopen stappen in het proces beschreven.

Startnotitie (januari 2019 – juli 2019)
Op 2 juli 2019 stelde de gemeenteraad de startnotitie accommodatiebeleid vast. Deze startnotitie bevatte kaders en uitgangspunten die in overleg met de gemeenteraad, dorpsraden en -overleggen (DOL), het Overleg Orgaan Gemeenschapsvoorzieningen (OOG), binnen- en buitensport-verenigingen en de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) zijn opgesteld. Daarnaast vond er een analyse van huidig beleid, accommodaties in Leudal en landelijke trends en ontwikkelingen plaats. De vastgestelde startnotitie vormde de basis voor het vervolgtraject.

Enquêtes verenigingen en gemeenschapshuizen (augustus 2019 – november 2019)
Er zijn twee enquêtes afgenomen: één bij verenigingen en één bij de gemeenschapshuizen. De enquêtes gingen over gebruikerstevredenheid, verwachtingen over toekomstig gebruik en de kwaliteit en staat van de accommodaties. In totaal vulden 111 verenigingen en 9 gemeenschapshuizen de enquêtes in. Een samenvatting van de resultaten van de enquêtes is opgenomen in bijlage 1.

Dorpsbijeenkomsten (oktober 2019 – november 2019)
Met hulp van de DOL organiseerden we veertien dorpsbijeenkomsten om input per dorp op te halen. Met uitzondering van de dorpen Buggenum en Hunsel. De dorpsraden hebben hier recent zelf input opgehaald, die van belang is voor dit accommodatiebeleid. Daarom spraken we in Buggenum en Hunsel met de dorpsraden. Tijdens de dorpsbijeenkomsten stonden we stil bij de huidige en gewenste situatie. Bij de veertien dorpsbijeenkomsten waren in totaal zo'n 400 inwoners aanwezig. Terugkomende onderwerpen bij de bijeenkomsten waren:

- Woningbouw
- Jeugd behouden
- Samenwerking organiseren tussen verenigingen en organisaties
- Bezetting van accommodaties verhogen
- Betaalbaarheid van accommodaties
- Kwaliteit en onderhoud van accommodaties
- Duurzaamheid

Jongerenlab Sint Ursula (oktober 2019)
Voor jongeren organiseerden we een "Jongerenlab" bij Sint Ursula. Tijdens het Jongerenlab bespraken we stellingen met de jongeren en maakten de jongeren een poster over het door hun gewenste toekomstbeeld met betrekking tot accommodaties. De jongeren gaven tijdens de bijeenkomst aan:

- dat er te weinig te doen is voor de jeugd
- dat er vooral standaard sporten en activiteiten zijn
- dat zij in de toekomst graag multifunctionele (sport)accommodaties zien

Inloopbijeenkomst (november 2019)
De opbrengsten en uitwerking van de dorpsbijeenkomsten presenteerden we tijdens twee inloopbijeenkomsten. Tijdens deze bijeenkomsten reageerden ongeveer 100 aanwezigen met aandachtspunten en aanvullingen op het accommodatiebeleid. Op basis van deze bijeenkomst is het accommodatiebeleid aangescherpt.

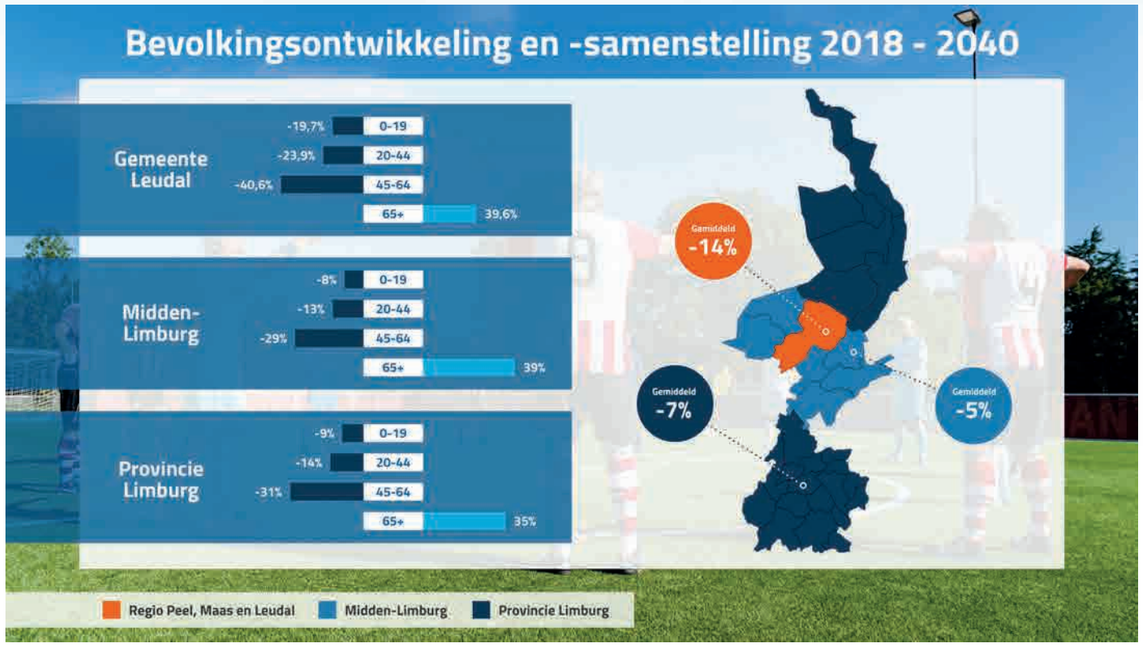
Schriftelijke reactie (november 2019)
Inwoners konden schriftelijk reageren op een concept accommodatiebeleid. Er kwamen 17 reacties op het concept accommodatiebeleid. Dit leidde in enkele gevallen tot aanpassing.

3. Beschouwing vraag en aanbod

De huidige en toekomstige vraag zijn in beeld gebracht en afgezet tegen het aanwezige aanbod. Aan de vraagzijde kijken we onder andere naar demografische ontwikkelingen, maar ook naar relevante trends in de samenleving. Die hebben invloed op de manier waarop mensen willen leven en wonen, zich willen verenigen en hun vrije tijd willen invullen. Die ontwikkelingen hebben ook impact op verenigingen en accommodaties in de gemeente Leudal. Een overzicht van relevante trends en ontwikkelingen staat in bijlage 2. In bijlage 3 is een specifieke beschrijving van het aanbod aan accommodaties beschreven.

3.1 Ontwikkeling bevolking

Over ongeveer 20 jaar (2040) is het aantal inwoners in de gemeente Leudal volgens de bevolkingsprognose met 14% gedaald. Deze bevolkingskrimp is relatief gezien sterker dan in andere gemeenten in (Midden-)Limburg.

Bron: CBS/Progneff 2017

De krimp is een gevolg van een veranderende samenstelling van de bevolking. De verwachting is dat het aantal kinderen en jongeren (0 tot 19 jaar) in 2040 met 20% is gedaald. Ook kan de leeftijdsgroep 20 tot 65 jaar een afname verwachten van 33%. Aan de andere kant is er een sterke stijging van het aantal 65-plussers met 40%. De vergrijzing zit met name in de groei van het aantal 75-plussers in de gemeente Leudal. De vergrijzende bevolkingssamenstelling zorgt voor uitdagingen, maar het biedt ook kansen. De ouderen zijn krachtig en vitaal en zetten zich vrijwillig in voor de gemeenschap.

3.2 Maatschappelijke accommodaties

Met accommodaties faciliteren we activiteiten van inwoners. Momenteel liggen verspreid over de zestien dorpen diverse maatschappelijke accommodaties. Deels eigendom van de gemeente, deels in eigendom van particulieren. Een overzicht per cluster wordt gegeven in onderstaande afbeelding:

Per cluster zijn in deze paragraaf de belangrijkste conclusies beschreven. Meer informatie over de maatschappelijke accommodaties staat in bijlage 3.

Binnensport

Er is een ruim aanbod van binnensport-accommodaties: drie sporthallen, vijf sportzalen en zestien gymzalen. Relatief gezien beschikt de gemeente Leudal over veel sport- en gymzalen, aangezien ieder dorp over één of meerdere binnensportaccommodaties beschikt. Dit betekent dat er sprake is van een goede spreiding. Alle basisscholen beschikken over een binnensportaccommodatie in de buurt. In de binnensportaccommodaties is door het jaar heen en doordeweeks nog veel ruimte. Tijdens de piekuren in de avond zijn de sporthallen en sportzalen goed bezet. Gezien de beperkte bezetting van de binnensportruimtes, de verwachte bevolkingsontwikkeling en de daling van het aantal leerlingen, is het de vraag of het aantal binnensportruimtes in de toekomst in stand gehouden kan en moet worden. Afname in de vraag naar en het gebruik van voorzieningen en accommodaties is al waarneembaar en neemt verder af met ongeveer 15% in 2030.

In de gemeente zijn er ook nog enkele beugelaccommodaties.

Buitensport

In de gemeente Leudal zijn diverse buitensport-accommodaties. De gemeente beschikt over dertien sportparken met voetbalvelden. In de gemeente liggen in totaal 19 wedstrijdvelden en 17 trainingsvelden. De verenigingen hebben een totale behoefte aan 16 wedstrijdvelden en 13 trainingsvelden. Dit betekent dat er een overcapaciteit is van 7 voetbalvelden. Dit aantal neemt in de toekomst af door de fusie tussen de voetbalclubs van Ell, Grathem, Hunsel en Kelpen-Oler. Kijkend naar de behoefte aan velden in 2030 dan zien we op basis van de bevolkingsontwikkeling en ledenontwikkeling dat de behoefte aan velden nauwelijks verandert (Mulier Instituut, 2017).

De gemeente Leudal beschikt over negen tennis-accommodaties met in totaal 38 tennisbanen. Er is sprake van een grote overcapaciteit van 16 tennisbanen. De 13 'oude' banen in Horn en Haelen zijn hierbij niet mee gerekend. In de toekomst neemt het overschot aan tennisbanen in Leudal verder toe. In 2030 is er, gezien de huidige ontwikkeling in ledenaantallen, in Leudal sprake van een overschot van 20 tot 22 banen (Mulier Instituut, 2017).

In de gemeente Leudal ligt momenteel één atletiekaccommodatie. De accommodatie ligt in Heythuysen en er is voldoende ruimte. Daarnaast zijn er in de gemeente Leudal nog diverse schuttersparken en terreinen voor ruitersport.

Gemeenschapshuizen en andere ontmoetingscentra

De gemeente Leudal telt 15 gemeenschaps-huizen. Vrijwel ieder dorp beschikt over een gemeenschapshuis. De invulling van de gemeenschapshuizen is divers. Sommige beschikken over een theaterzaal, anderen over een gym- of sportzaal. Ook het eigendom, beheer en exploitatie van de gemeenschapshuizen is verschillend georganiseerd. Bij de meeste is een commercieel exploitant verantwoordelijk voor de exploitatie. Bij een aantal van de gemeenschapsvoorzieningen staat de exploitatie onder druk, mede door een teruglopend gebruik van de accommodaties.

Jeugd/welzijn

In de gemeente Leudal zijn diverse jeugd-verenigingen (scouting en Jong Nederland). Veel van deze verenigingen hebben een eigen accommodatie. Deze accommodaties worden voornamelijk monofunctioneel gebruikt.

Cultuur

In dit cluster gaat het voornamelijk om de bibliotheekvoorzieningen. In elf dorpen in de gemeente Leudal is een bibliotheekvoorziening aanwezig. Vaak zijn deze voorzieningen geïntegreerd in de scholen en ligt de focus op kinderen. Op zeven locaties gebeurt dat in combinatie met een bibliotheekvoorziening voor volwassenen.

Zwembaden

De gemeente Leudal beschikt over drie zwembaden. Het zwembad van De Leistert is niet meegenomen in het accommodatiebeleid. Het primaire verzorgings-gebied voor de zwembaden is relatief klein.
Over het algemeen is al enkele jaren een daling waarneembaar van het aantal zwembadbezoekers. De verwachte daling van het aantal inwoners en specifiek het aantal kinderen kan de komende jaren leiden tot een verdere daling van het aantal bezoekers.

Samenvatting

Algemeen kunnen we het volgende concluderen:

- De gemeente Leudal heeft voldoende (kwalitatieve) voorzieningen.
- Bijna ieder dorp beschikt over onderwijs-, gemeenschaps- en sportvoorzieningen.
- Voorzieningen worden vooral monofunctioneel gebruikt.
- Het accommodatiegebruik neemt in het algemeen af en de leegstand van (delen van) voorzieningen is groeiende.
- De invulling en beheervorm van gemeenschaps-huizen is divers.

4. Visie en toekomstbeeld

De gemeente Leudal bestaat uit 16 dorpen met ieder een eigen identiteit en kwaliteiten. Samen met inwoners en verenigingen streven we naar **sociale en vitale dorpen.** Ze zijn van belang voor een **duurzame leefomgeving.** Voorzieningen en accommodaties zijn belangrijk voor de leefomgeving in de dorpen, omdat het hierdoor mogelijk is dat inwoners prettig in de gemeente Leudal wonen, ontspannen en elkaar ontmoeten.

Voorzieningen en accommodaties vormen geen doel op zich, maar zijn een **middel** om de leefbaarheid in de gemeente Leudal in stand te houden en waar nodig te versterken. Er wordt niet meer gedacht in termen van gebouwen, maar in termen van **functies en activiteiten.** Deze functies zijn ontmoeten, leren, sporten, cultuur, wonen, recreëren/ontspannen en (ver)zorgen. In de gemeente Leudal staan deze functies centraal en kijken we hier **integraal** naar.

Een van de belangrijkste functies is **ontmoeten.** Elkaar ontmoeten is essentieel voor het leggen van verbindingen tussen diverse (groepen van) inwoners, verenigingen en vrijwilligers. Daarnaast zorgt dit voor het versterken van de gemeenschapszin. Ontmoetingsplekken moeten zijn afgestemd op de veranderende samenstelling en behoefte van de inwoners. Zeker met het oog op de toenemende vergrijzing neemt de behoefte aan laagdrempelige ontmoetingsactiviteiten toe. Een ontmoetingsfunctie in ieder dorp is een bindende factor voor sociale cohesie en leefbaarheid.

De **jeugd** is onze toekomst en daarom is het belangrijk om hier onze aandacht op te vestigen. We doen het immers niet alleen voor de inwoners van nu, maar ook voor de toekomstige inwoners. Daarom zorgen we ervoor dat de accommodaties **toekomstbestendig** zijn. Dit betekent niet dat koste wat kost elke accommodatie in stand wordt gehouden.

Niet ieder dorp is hetzelfde en daarom kijken we naar het **profiel per dorp.** Per dorp zorgen we voor een **passend aanbod** aan voorzieningen en accommodaties. Dit vraagt om een differentiatie in functies en activiteiten. In sommige situaties wordt een activiteit op een hoger gebiedsniveau aangeboden. Dit betekent dat we in deze situaties ook de **samenwerking** tussen de dorpen willen stimuleren. Belangrijk hierbij is dat er aandacht gaat naar de **toegankelijkheid** en **bereikbaarheid** van de voorzieningen en accommodaties.

Daarnaast gaan we steeds meer uit van de **eigen kracht van onze inwoners en verenigingen.** Zij nemen zelf initiatief en voelen zich verantwoordelijk voor hun eigen leefomgeving. We richten ons op de vitaliteit van dorpen. We sluiten meer aan op de aanwezige kracht in de dorpsgemeenschappen. Actief eigenaarschap van onze inwoners willen wij stimuleren zodat zij meer ruimte, zeggenschap en verantwoordelijkheid krijgen. De gemeente neemt steeds meer een faciliterende rol in. Dit betekent ook durven loslaten.

5. Kaders en uitgangspunten

Op basis van opgehaalde input van stakeholders, huidig beleid (bijlage 3) en trends en ontwikkelingen zijn kaders en uitgangspunten ontwikkeld. Deze punten vormen het kader in het accommodatiebeleid. Daarnaast is per cluster een aantal uitgangspunten beschreven.

Er zijn vier hoofduitgangspunten geformuleerd:
1. Ieder dorp is anders. Maatwerk is noodzakelijk.
2. We zetten in op samenwerking en de overgang van mono- naar multifunctionaliteit.
3. We optimaliseren de bezettingsgraad van de accommodaties. Accommodaties met een goede bezetting krijgen een beter onderhoudsniveau.
4. We verminderen het aantal accommodaties.

Samen met inwoners en verenigingen brengen we een beweging op gang waarin we ontwikkelen:
- Van accommodaties naar functies en activiteiten.
- Van individuele naar gezamenlijke belangen.
- Van gemeente naar gemeenschap.
- Van kwantiteit naar kwaliteit.
- Van mono- naar multifunctioneel.
- Van reactief naar proactief.

5.1 Algemeen

Leefbaarheid en toekomstbestendigheid
- Wij investeren niet in méér accommodaties.

Wat betekent dit?
Dit betekent bij investeringsvraagstukken dat
- Eerst wordt onderzocht of capaciteitsoverschot bij een andere accommodatie een acceptabele oplossing biedt
- Behoefte aan een volledig nieuwe accommodatie overwegen we onder de volgende voorwaarden:
  - Er is een toekomstbestendige exploitatie
  - Een bestaande accommodatie vervalt
  - Herbestemming heeft de voorkeur boven nieuwbouw. Nieuwbouw wordt pas gepleegd als hergebruik om inhoudelijke, functionele, financiële of andere redenen niet mogelijk is.

Capaciteit en aanbod
- We beperken leegstand door het slopen of herbestemmen van gebouwen en terreinen.
- In het geval van herbestemming moet er sprake zijn van een aanvullende functie.
- Initiatieven op het gebied van maatschappelijke accommodaties moeten complementair zijn en niet concurrerend.

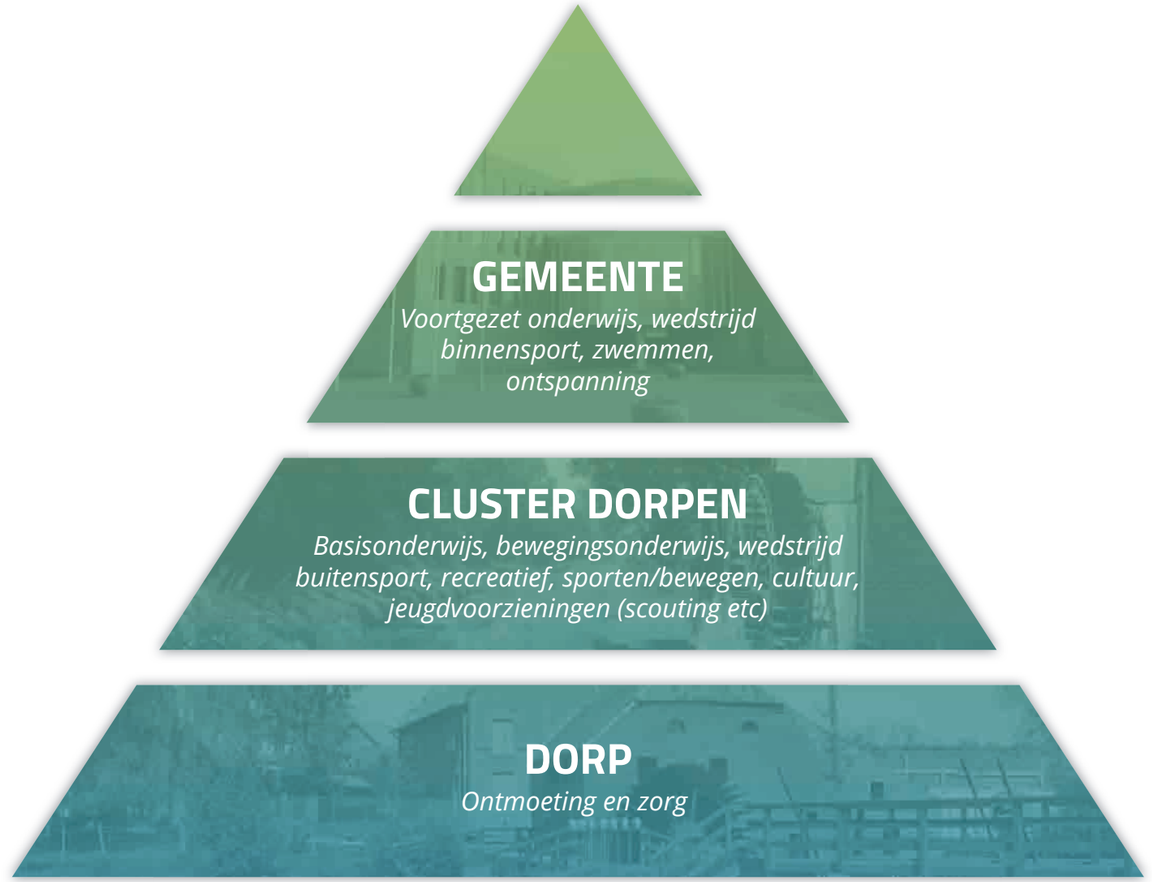
Wat betekent dit?
- We inventariseren welke investeringen verwacht worden voor welke gebouwen.
- We bekijken dit integraal per dorp of clusteroverstijgend om zo een goede afweging te maken.
- We proberen om samen met betrokkenen te kijken naar een combinatie en clustering waardoor minder gebouwen nodig zijn, de gebouwen beter bezet worden, een betere exploitatie haalbaar is en daarmee meer sociale cohesie in het dorp is.

Multifunctionaliteit en clustering
- Verenigingen en stichtingen worden aangemoedigd om meer samen te werken of samen te gaan, met respect voor de eigen keuzes die hierbij worden gemaakt. Hierbij wordt eerst naar het gebruik van bestaande gebouwen gekeken.
- Verenigingen die koploper zijn op het gebied van samenwerking, multifunctioneel gebruik en clustering worden extra gefaciliteerd, zodat andere verenigingen hierdoor worden gestimuleerd.
- We zetten in op clustering en multifunctioneel gebruik van accommodaties om slimme combinaties te maken. Dit kan zowel cluster- als dorpsoverstijgend zijn.
- Bij renovatie, nieuwbouw of uitbreiding van accommodaties is multifunctioneel gebruik een uitgangspunt. Bij de bestaande voorzieningen stimuleren we multifunctioneel gebruik via onder meer gebruikersovereenkomsten.
- Bestaande monofunctionele accommodaties worden waar nodig en mogelijk verbreed naar multifunctionele accommodaties en/of accommodaties voor multigebruik.
- Financiële ondersteuning voor nieuwbouw en verbouw ten behoeve van één functie wordt niet ondersteund.

Wat betekent dit?
- Als verenigingen samengaan, wordt eerst gekeken naar mogelijkheden in bestaande gebouwen.
- We introduceren een samenwerkingsprikkel waarmee verenigingen die koploper willen zijn op het gebied van samenwerking en multifunctioneel gebruik worden ondersteund. Dit is zowel inhoudelijk als financieel van aard.
- De gebruikersovereenkomsten worden aangepast waarbij multifunctioneel gebruik een uitgangspunt is.

Spreiding en bereikbaarheid
- Bij locatiekeuzes wordt rekening gehouden met bereikbaarheid voor gebruikers; het gaat bijvoorbeeld om afstand, veilige toegangsroutes en voldoende parkeergelegenheid. We gaan zo veel mogelijk uit van bestaande bestemmingen.
- We streven naar een goede bereikbaarheid en geografisch evenwichtige spreiding van functies en accommodaties. De functie ontmoeting en zorg moet in elk dorp beschikbaar zijn. In een cluster van dorpen organiseren we basisonderwijs, beweegonderwijs, wedstrijd buitensport, recreatief sporten en bewegen, cultuur en jeugdvoorzieningen, bijvoorbeeld scouting. Op gemeenteniveau organiseren we voortgezet onderwijs, wedstrijd binnensport, zwemmen en ontspanning. Onderstaande spreidingspiramide geeft dit visueel weer:
- Ontmoeten is een basisvoorziening die beschikbaar moet zijn voor ieder dorp, afgestemd op de lokale behoefte. Dit hoeft niet vanzelfsprekend een gemeenschapshuis te zijn.
- Daar waar een passend gemeenschapshuis aanwezig is, wordt geprobeerd om zoveel mogelijk activiteiten onder te brengen in het gemeenschapshuis, waarbij we rekening houden met lokale ondernemers. Dit is goed voor de bezetting en exploitatie, maar levert ook een belangrijke bijdrage aan de sociale samenhang.
- Een basisvoorziening per dorp kan verschillen. Wat voor het ene dorp belangrijk is, hoeft voor het andere dorp niet belangrijk te zijn.

Wat betekent dit?
- In dorpen waar meerdere gebouwen zijn voor de functies ontmoeten en zorg, wordt bekeken of een combinatie mogelijk is.
- Voor sport, cultuur en jeugd wordt in overleg met betrokkenen bekeken of een clustering wenselijk is voor de toekomstbestendigheid. Verenigingen die hierin koploper willen zijn, worden gefaciliteerd via een samenwerkingsprikkel.

Kwaliteit, functionaliteit en duurzaamheid
- De ondergrens aan kwaliteit bij maatschappelijke accommodaties wordt bepaald door wet- en regelgeving, waaraan uiteraard moet worden voldaan.
- Als de lange termijn moeilijk te voorspellen of te beïnvloeden is, wordt gekozen voor een flexibele en mobiele oplossing.
- Gemeentelijk eigendom wordt waar mogelijk verduurzaamd.
- Voor nieuwbouw van gemeentelijk vastgoed gelden sinds 1 januari 2019 de uitgangspunten van Bijna Energieneutrale Gebouwen (BENG).

Wat betekent dit?
- De Meerjarigonderhoudsplannen per accommodatie worden geactualiseerd om de kwaliteit van de accommodaties te behouden of te verbeteren.
- Voor de bestaande gebouwen van de gemeente Leudal worden energiescans uitgevoerd. De aanbevelingen die hieruit voortvloeien worden vertaald in directe, concrete verbeteringen of opgenomen in het meerjarenonderhoudsplan.
- Een scherpere energieprestatie en het terug dringen van het niet-gebouwgebonden energie-verbruik (zoals bijvoorbeeld ICT en catering) worden als gunningsfactoren meegenomen in de aanbesteding.

Toegankelijkheid en betaalbaarheid
- Iedereen moet fysiek de mogelijkheid hebben om toegang te krijgen tot de activiteiten die plaatsvinden in een gebouw.
- We streven naar betaalbare accommodaties en voorzieningen, zowel voor gemeente als voor gebruikers.

Wat betekent dit?
- Na vaststelling van het accommodatiebeleid gaan we het tarievenbeleid herijken en kijken we naar de samenhang met het subsidiebeleid.

Verantwoordelijkheid en rolverdeling
- Huurder en verhuurder nemen beiden hun verantwoordelijkheid in relatie tot de accommodatie.
- De gemeente houdt geen voorzieningen in stand of ondersteunt deze niet financieel als deze niet door de gemeenschap worden gedragen.
- Maatschappelijke accommodaties zijn van en voor de gemeenschap. Ze worden bij voorkeur overgedragen aan een beheerstichting, aan de hoofdgebruiker of aan een commerciële partij die een maatschappelijke functie kan waarborgen. Dit geldt ook voor verenigingen indien zij vitaal zijn.
- De gemeente neemt alleen een meer initiërende rol wanneer de 'markt' niet in de (maatschappelijke) vraag of behoefte kan voorzien.
- Voor de duur dat accommodaties gemeentelijk eigendom zijn, worden kapitaallasten door de gemeente gedekt, evenals de kosten van groot onderhoud, dit geldt ook voor niet in eigendom zijnde door de gemeente erkende gemeenschaps-huizen.
- De activiteiten die plaats vinden binnen de accommodaties vallen binnen de functie en doelstelling van de accommodatie en zijn niet concurrerend met lokale ondernemers. Maatschappelijke functies en activiteiten kunnen ook een plek hebben bij lokale ondernemers. Indien de wet- en regelgeving wordt overtreden handhaven we hier op. Zo creëren we een gelijk speelveld tussen activiteiten in accommodaties en lokale ondernemers.

Wat betekent dit?
- De gemeenschap is verantwoordelijk voor de exploitatie van maatschappelijke accommodaties.
- Indien mogelijk worden maatschappelijke accommodaties overgedragen aan de gemeenschap.

Op basis van een toetsingsinstrument (hoofdstuk 7) kunnen toekomstige keuzes worden gemaakt bij vraagstukken en ontwikkelingen rondom maatschappelijke accommodaties. Het toetsingsinstrument is gebaseerd op de kaders en uitgangspunten.

5.2 Cluster specifiek

Binnensport
- Er vindt doelmatig onderhoud plaats aan de binnensportaccommodaties. Deze voldoen aan de eisen van NOC*NSF, ISA en KVLO (Koninklijke Vereniging voor Lichamelijke Opvoeding).
- Bij de nieuwbouw (en/of grondige renovatie) van binnensportaccommodaties zetten we in op verbetering van (multi)functionaliteit. Dit betekent dat we een beweging maken van gymzalen naar sportzalen, zodat de accommodaties beter aansluiten bij de behoeften van gebruikers. Hierbij houden we de NOC*NSF en KVLO normen aan.
- Multifunctioneel gebruik door sport en onderwijs vormt een harde voorwaarde. Indien mogelijk worden binnensportaccommodaties ook ingezet voor andere functies en activiteiten.
- Voor het onderwijs vormen afstandsnormen het kader en streven we naar maximale afstanden van 1,5 km, 3,5 km en 7,5 km (afhankelijk van aantal uren bewegingsonderwijs) tussen schoolgebouw en binnensportaccommodatie. Indien dit niet het geval is, wordt vervoer gefaciliteerd.
- Eventuele uitbreiding van de binnensportcapaciteit (nieuwbouw) vereist tenminste een bezetting van 1.600 uur op jaarbasis, zonder de bezetting in andere binnensportaccommodaties (substantieel) te verminderen.

Buitensport
- We stimuleren samenwerking en partnerships op verschillende niveaus (bijv. via subsidies).
- Clusteren moet leiden tot hogere kwaliteit en tot kostenefficiëntie.
- De bepaling van het totale aantal voetbalvelden (wedstrijd- en trainingsvelden) bepalen we conform de behoeftebepaling van de KNVB, VNG en VSG. Bestaande trainingsvelden en oefenhoeken die afwijken in maatvoering nemen we naar rato mee.
- Voor het aantal kleedkamers wordt de richtlijn van de KNVB, VNG en VSG aangehouden.
- Natuurgras is de standaard voor voetbal. We leggen kunstgras aan indien er sprake is van efficiëntievoordelen of onvoldoende ruimte voor het accommoderen van alle teams. Criteria zijn het aantal spelers en de vitaliteit van de vereniging. Daarnaast moet het kunstgrasveld multifunctioneel benut worden.
- Voor de bepaling van het aantal banen is het aantal spelende KNLTB leden per baan gesteld op 70. Indien een vereniging minder dan 70 leden heeft investeren wij niet meer in de banen en accommodatie. De banen moeten voldoen aan de kwaliteitsnormen van de NOC*NSF.
- Indien er op basis van normen sprake is van overcapaciteit dan onderhouden of renoveren de banen of velden niet.
- Open Clubs stimuleren we, waarbij we er van uit gaan dat dit leidt tot minder accommodaties.

Gemeenschapshuizen
- Elk dorp beschikt over een ontmoetingspunt op maat, afgestemd op de lokale behoefte. Het is een plaats waar inwoners elkaar treffen en waar activiteiten plaatsvinden. Met name voor hen die aangewezen zijn op voorzieningen in het dorp. Dit ontmoetingspunt kan een gemeenschapshuis zijn, maar ook een sportaccommodatie. Als blijkt dat geen behoefte bestaat aan een dergelijke voorziening houdt de gemeente de voorziening niet (meer) in stand.
- Gestreefd wordt naar meer gelijkwaardigheid en samenhang ten aanzien van de gemeenschaps huizen. Maatwerk blijft echter noodzakelijk.
- Gemeenschapshuizen zijn primair een ontmoetings-plaats voor sociaal-maatschappelijke activiteiten die bijdragen aan de verbetering van de cohesie en leefbaarheid binnen het verzorgingsgebied. Gemeenschapshuizen zijn er in eerste instantie op gericht om verenigingen met een sociaal-culturele doelstelling onderdak te bieden.
- Gemeenschapshuizen mogen ruimten beschikbaar stellen voor commerciële activiteiten, mits deze de reeds geplande sociaal-maatschappelijke activiteiten niet hinderen.
- We investeren ook in gemeenschapshuizen die niet in eigendom van de gemeente zijn mits ze voldoen aan de uitgangspunten voor multifunctioneel gebruik en toekomstbestendig zijn. Hiervoor gebruiken we een toetsingsinstrument.

Jeugd
- Indien mogelijk koppelen we kindfuncties zoveel mogelijk aan scholen. Daarbij werken jeugdorganisaties integraal samen.
- Er dient een goede spreiding van jeugd-voorzieningen over de gemeente te zijn.
- Samenwerking en bundeling wordt zo veel mogelijk nagestreefd. Dit kan binnen het domein jeugd en/of binnen de kern met andere activiteiten.

Cultuur
- Wij stimuleren cultuur en culturele activiteiten onder meer door het faciliteren van subsidie.
- Specifieke cultuurvoorzieningen zoals theater, bioscoop etc. zien we op regionaal niveau.
- Culturele activiteiten krijgen bij voorkeur een plek binnen gemeenschapshuizen.

Zwembaden
- In het kader van een vergrijzende samenleving zijn zwembaden bij uitstek geschikte accommodaties om een gevarieerd aanbod voor senioren te ontplooien.

6. Uitvoering

In dit hoofdstuk zijn de ontwikkelopgaven voor (de dorpen van) Leudal beschreven. Dit is gebaseerd op basis van interactie met inwoners en een grondige deskanalyse. Hierbij waren de kaders en uitgangspunten uit dit accommodatiebeleid leidend. Ook zijn de tijdsperiode, mogelijke consequenties en vervolgstappen per ontwikkelopgave beschreven. De actiepunten nemen we op in een uitvoeringsplan. Dit uitvoeringsplan is richtinggevend voor de toekomst en is een dynamisch document dat steeds wordt aangevuld.

In de uitvoering geven we prioriteit aan ontwikkelopgaven. Zo geven we prioriteit aan het opstellen van een toekomstplan voor jeugdvoorzieningen, een toekomstvisie op de zwembaden en het stoppen met investeren in overtollige tennisbanen.

Daarnaast leggen we focus op dorpen waar:
- Reeds een beweging in gang is gezet;
- Het dorp en/of verenigingen in het dorp zelf actief bezig zijn.

Op basis van bovenstaande criteria zijn de ontwikkelopgaven van Heibloem, Hunsel, Neer, Neeritter en Roggel als prioriteit aangeduid. De ontwikkelopgaven met prioriteit zijn weergegeven in een paarse tabel.

6.1 Leudal

We hebben verschillende opgaven die niet per dorp op te pakken zijn. Het gaat hierbij om opgaven die voor (een deel van) alle dorpen gelden.

BINNENSPORT

1. Binnensportvoorzieningen

Ontwikkelopgave
Toekomstbestendige binnensportvoorzieningen realiseren met aandacht voor ruimte en afstand voor bewegingsonderwijs.

Inhoud
Leudal heeft relatief veel binnensportvoorzieningen. Voor 25.000 inwoners zijn er 21 zaalsporteenheden. Hierbij is een gymzaal één zaalsporteenheid, een sportzaal twee eenheden en een sporthal drie eenheden. Het landelijke gemiddelde voor 25.000 inwoners is 16 zaalsporteenheden. Verklaring voor het relatief hoge aantal zaalsporteenheden is dat Leudal een uitgestrekte gemeente met veel kleine kernen en kleinschalige onderwijsvoorzieningen is.

De komende periode brengen we het aantal zaalsporteenheden naar beneden, waarbij we rekening houden met een goede spreiding en afstand naar onderwijsvoorzieningen. Met de realisatie van het speel-leercentrum voor de dorpen Haler, Hunsel, Ittervoort en Neeritter voorzien we op (korte) termijn het sluiten van de gymzalen in Hunsel, Ittervoort en Neeritter. Bij het speel-leercentrum voorzien we een sportzaal die bruikbaar is voor de dorpen in de omgeving.

Ook monitoren we het gebruik en de staat van de gymzalen, sportzalen en sporthalen elke vier jaar. Op basis van deze monitor nemen we besluiten over de toekomstbestendigheid van de binnensportvoorzieningen. In 2017 voerde het Mulier Instituut een dergelijke monitor uit.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Evaluatie gebruik en staat gymzalen, sportzalen en sporthallen	Gemeente	2021

2. Beugelbanen

Ontwikkelopgave
Met de beugelverenigingen een plan ontwikkelen voor toekomstbestendige beugelaccommodaties

Inhoud
Beugelen is een specifieke tak van sport die vraagt om een specifieke accommodatie. De gemeente Leudal heeft zeven beugelverenigingen. De meeste beugelbanen zijn gerealiseerd in eigen beheer.

Met de verdergaande vergrijzing wordt een groei van de beugelsport verwacht. Indien er vraagstukken van investering spelen dan hanteren we de volgende uitgangspunten:
- De vereniging moet een toekomstbeleid hebben.
- De vereniging moet maatschappelijke waarde voor de kern en de gemeenschap aantonen.
- De vereniging moet zelf ook investeren in de accommodatie.

Samen met de beugelverenigingen maken we een toekomstplan, waarin wordt meegenomen hoe de toekomst van de beugelsport geborgd blijft. Daarbij faciliteren en stimuleren we samenwerking tussen de beugelverenigingen.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Ontwikkelen van een toekomstplan voor beugelverenigingen	Beugelverenigingen, gemeente faciliteert	2022-2023

BUITENSPORT

1. Tennis

Ontwikkelopgave
Stoppen met investeren in “overtollige” tennisbanen.

Inhoud
Voor de bepaling van het aantal tennisbanen is het aantal spelende KNLTB leden per baan gesteld op 70. Op basis van deze norm heeft de gemeente Leudal een overschot van 16 tennisbanen. Indien er op basis van de normen sprake is van overcapaciteit dan onderhouden of vervangen we deze overtollige banen niet meer. De vereniging is verantwoordelijk voor deze overtollige banen. Per vier jaar bepalen we het aantal overtollige banen per vereniging.

Sommige tennisverenigingen in Leudal staan onder druk. We investeren niet meer in accommodaties van tennisverenigingen met minder dan 70 leden. Eventuele fusies faciliteren we met de samenwerkingsprikkel.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
De overtollige tennisbanen niet meer onderhouden en vervangen.	Gemeente, vereniging is verantwoordelijk voor overtollige banen	Doorlopend
Stoppen met investeren in tennisverenigingen met minder dan 70 leden	Gemeente	2020

2. Voetbal

Ontwikkelopgave
Toekomstbestendige voetbalvoorzieningen voor de inwoners van Leudal realiseren.

Inhoud
Voetbal is landelijk verenigingssport nummer één. Daarom is het van belang om kwalitatieve en toekomstbestendige verenigingen te hebben. Er is een overcapaciteit van zeven wedstrijd- en trainingsvelden in Leudal. Dit aantal neemt in de toekomst af doordat de voetbalclubs van Ell, Grathem, Hunsel en Kelpen-Oler op korte termijn gaan samenwerken op één locatie. Hierdoor zijn er voorlopig geen acties nodig met betrekking tot het aantal voetbalvelden.

Eventuele samenwerking tussen verenigingen dient van onderop te ontstaan. De samenwerkingsprikkel kan hierbij faciliteren. Om de toekomstbestendigheid van het voetbal te garanderen gaan we in gesprek met alle voetbalverenigingen. De verenigingsadviseur speelt hier een rol in.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
In gesprek met alle voetbalverenigingen over ontwikkelingen, kansen, toekomstbeeld en thema's zoals aanbod, organisatie, financiën, communicatie etc.	Initiatief bij verenigingen. Gemeente faciliteert. Relatie naar verenigingsadviseur	2022-2023

3. Open Clubs

Ontwikkelopgave
Helderheid creëren over (investerings)vraagstukken voor Open Clubs.

Inhoud
De dorpen Roggel en Neer zijn aan de slag om een Open Club te realiseren. Een open club is een samenwerking tussen meerdere verenigingen en organisaties. Een Open Club biedt meer dan enkel het reguliere sportaanbod. Dit doet een Open Club in samenwerking met partijen uit andere sectoren, bijvoorbeeld welzijn en zorg. We verwachten in de toekomst investeringsvraagstukken voor Open Clubs. Wij investeren enkel in Open Clubs als voldaan wordt aan een aantal voorwaarden:

- Samenwerkingspartners ontwikkelen zelf het toekomstplan.
- Samenwerkingspartners investeren zelf ook in het plan. Met investeren bedoelen we zowel een financiële investering alsook een investering in mankracht, bijvoorbeeld door zelfwerkzaamheid.
- Er ligt een solide organisatiestructuur.
- Samenwerkingspartners gaan in de Open Club gebruik maken van één gezamenlijke accommodatie.
- De gemeente kan het proces faciliteren met de samenwerkingsprikkel.

De exacte invulling hiervan werken wij uit in een beleidsregel.

We stimuleren een vergelijkbaar platform als het Overleg Orgaan Gemeenschapshuizen (OOG) voor de huidige en toekomstige Open Clubs in onze gemeente.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Opstellen en vaststellen beleidsregel voor Open Clubs	Gemeente	2020 - 2021

GEMEENSCHAPSHUIZEN

Ontwikkelopgave
Gebruik van gemeenschapshuizen optimaliseren.

Inhoud
Er zijn verschillende vormen van beheer bij de gemeenschapshuizen. Hoewel het beheer formeel op afstand is gezet, is het van belang om besturen en beheerders daar waar mogelijk te faciliteren. Daarom faciliteren we deskundigheidbevordering voor gemeenschapshuizen op verschillende manieren:

1. Overleg gemeenschapshuizen
Het Overleg Orgaan Gemeenschapshuizen (OOG) is een overleg waarbij kennis en ervaringen worden gedeeld tussen besturen, exploitanten en beheerders van gemeenschapshuizen. De gemeente sluit hier ook bij aan. Dit om te anticiperen op kansen en uitdagingen en daar waar mogelijk te ondersteunen. Hier worden periodiek bepaalde thema's en specifieke ontwikkelingen besproken.

2. Faciliteren van gereedschapskist
Gemeenschapshuizen geven ieder op hun eigen wijze vorm en invulling aan het beheer. Het gaat hierbij om sleutelbeheer, schoonmaak, verhuursysteem, agendabeheer, communicatie met gebruikers etc. Om de besturen en beheerders hierin te ondersteunen faciliteren wij in overleg met het OOG een gereedschapskist met handige checklist, tools etc., zodat het beheer verder geoptimaliseerd kan worden.

3. Ondersteunen van gebruikersoverleg
Gebruikers zijn klanten van gemeenschapshuizen. Zij zijn belangrijk voor een duurzame exploitatie. We zien dat er geen structurele communicatie is tussen alle gemeenschapshuizen en de gebruikers. Gebruikers werken los van elkaar en er is geen verbinding. Om kansen en ontwikkelingen te blijven verkennen, is het van belang om met elkaar in gesprek te blijven. Wij kunnen dit gebruikersoverleg faciliteren door de inzet van een onafhankelijk procesbegeleider.

4. Faciliteren van een tevredenheidsonderzoek
Bij de ontwikkeling van het accommodatiebeleid is een onderzoek gehouden onder gebruikers naar de tevredenheid van accommodaties. Dit onderzoek herhalen we iedere vier jaar om te blijven monitoren hoe de tevredenheid zich ontwikkelt.

We zetten steviger in op de maatschappelijke ontmoetingsfunctie van gemeenschapshuizen. Daarvoor is samenhang, samenwerking en verbinding nodig. In veel gevallen zijn de gebruikers van de gemeenschapshuizen overwegend consument. De gebruikers moeten ook producent zijn en (gezamenlijk) andere activiteiten organiseren om nieuwe doelgroepen aan te spreken.

De samenwerking kan ook vorm krijgen met omliggende accommodaties, verenigingen en organisaties in de kern. Er kunnen meer functies en activiteiten die nu elders gehuisvest zijn een plek krijgen in een gemeenschapshuis. Voorbeelden hiervan zijn jeugdactiviteiten en laagdrempelige beweegactiviteiten. We leggen een nadrukkelijke relatie met het WMO-beleid. Laagdrempelige huiskamerprojecten, ontmoetingsactiviteiten, kooksessies etc. concentreren we bij voorkeur in het gemeenschapshuis. Gezondheidsdiensten en zorgfuncties kunnen ook gehuisvest worden binnen gemeenschapshuizen. Hierdoor wordt dit aanbod voor senioren toegankelijker. We voeren specifieker beleid hierop om dit te faciliteren en te stimuleren.

Ook nemen we de exploitatieovereenkomsten onder de loep, waarbij doelstellingen, afspraken, subsidies, evaluatiemomenten etc. specifieker met elkaar worden vastgelegd. We streven ernaar dat er voor alle gemeenschapshuizen een gelijkwaardige exploitatieovereenkomst komt, waarbij er ruimte voor maatwerk blijft bestaan.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Een gereedschapskist ontwikkelen om besturen en beheerders te ondersteunen bij het optimaliseren van het gebruik van de gemeenschapshuizen	Gemeente en OOG	2020- 2021
Organiseren gebruikersoverleg per gemeenschapshuis	Gemeenschapshuizen, indien nodig faciliteert gemeente	Jaarlijks
Evalueren en mogelijk herijken overeenkomsten met gemeenschapshuizen	Gemeente in overleg met OOG	2022
Uitvoeren tevredenheidsonderzoek onder gebruikers	Gemeente	2024

JEUGD

Ontwikkelopgave
Samen met jeugdorganisaties een toekomstplan ontwikkelen.

Inhoud
In onze gemeente zijn er zeven monofunctionele jeugdvoorzieningen. Er zijn ook jeugdverenigingen in gemeenschapshuizen gevestigd. De jeugdvoorzieningen zijn qua organisatie en activiteiten zeer divers. De jeugdverenigingen hebben globaal een bereik van 800 jongeren. Hiermee bereiken de jeugdverenigingen 17% van het totaal aantal jongeren in onze gemeente.

Veel jeugdvoorzieningen zijn verouderd. Daarnaast worden de monofunctionele voorzieningen niet volop benut. De vraag is of de jeugvoorzieningen en -activiteiten voldoen aan de toekomstige behoeften. Zo gaven de jongeren tijdens het Jongerenlab aan dat er te weinig te doen is voor jongeren in Leudal. We zien mogelijkheden om jeugdactiviteiten te koppelen aan andere accommodaties, zoals sportaccommodaties en gemeenschapshuizen. We willen jeugdorganisaties stimuleren om vernieuwende activiteiten te ontwikkelen, de jeugd meer verantwoordelijkheid te geven en andere doelgroepen aan te spreken. Samen met jeugdorganisaties werken we aan een toekomstplan waarin bovenstaande nader wordt uitgewerkt. Hierbij worden ook jeugdorganisaties betrokken die geen specifiek gebouw hebben, zoals Kindervakantiewerk. We zien hierbij ook een belangrijke relatie naar het primair en voortgezet onderwijs.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Ontwikkelen van een toekomstplan voor jeugdorganisaties	Jeugdorganisaties, gemeente faciliteert	2020-2021

CULTUUR
1. Bibliotheken

Ontwikkelopgave
Bibliotheken multifunctioneler gebruiken.

Inhoud
Er zijn elf bibliotheekvoorzieningen in Leudal. Vaak zijn deze bibliotheken geïntegreerd in scholen en ligt de focus op kinderen. Op zeven locaties gebeurt dat in combinatie met een voorziening voor volwassenen. De bibliotheken van Horn en Neer zijn op zichzelf staande bibliotheken. Dit koppelen we intensiever met andere functies (ontmoeten, ontspannen en ontplooien) en voorzieningen, zoals gemeenschapshuizen en onderwijsvoorzieningen. Daarbij dient rekening gehouden te worden met onder andere veiligheid.

Bibliotheken hebben wettelijk de volgende functies: kennis & informatie, ontwikkeling & educatie, lezen & literatuur, ontmoeting & debat en kunst & cultuur. Momenteel voldoen de bibliotheken hier niet aan. Onze ambitie is om dit in de toekomst te bereiken. Er zijn Rijksmiddelen beschikbaar gesteld waarmee we op korte termijn de eerste stap zetten om onze ambitie te bereiken.

We starten een pilot waarbij we de bibliotheek van Heythuysen zien als “hoofdbibliotheek” door er een bibliothecaris aan te koppelen. Voor deze pilot ontvangen we een subsidie vanuit het Rijk voor 2020 en 2021 De bibliothecaris haalt in de dorpen de behoefte aan informatie en lezingen op. De lezingen kunnen in de andere dorpen plaatsvinden. Hier liggen kansen voor combinaties in gemeenschapshuizen en scholen. Als uit de evaluatie blijkt dat deze werkwijze positieve resultaten oplevert, dan zetten we dit uit eigen middelen voort.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Uitvoeren pilot Heythuysen als “hoofdbibliotheek”	Gemeente	2020-2021
Evalueren pilot Heythuysen als “hoofdbibliotheek” en besluit over vervolg	Gemeente	2021

2. Schutterijen

Ontwikkelopgave
Met de schutterijen een plan ontwikkelen voor toekomstbestendige schutterijen.

Inhoud
Onze gemeente telt zestien schutterijen. De schutterslokalen zijn allen in eigendom van de schutterijen. De kleinste schutterij heeft 35 leden en de grootste 99 leden. Een aantal accommodaties zijn vrij recent gerealiseerd. De accommodaties hebben een specifiek karakter vanwege de schietmasten en kogelvangers.

De schutterijen vormen een belangrijk fundament in ons cultureel en historisch erfgoed. De toekomst van schutterijen en daarmee gebruik van de voorzieningen staat echter onder druk. Wij willen samen met de schutterijen een toekomstplan maken waarin wordt meegenomen hoe zij toekomstbestendig kunnen blijven acteren.

Indien er vraagstukken van investering gaan spelen dan hanteren wij de volgende uitgangspunten:
- De vereniging moet een toekomstbeleid hebben.
- De vereniging moet maatschappelijke waarde voor de kern en de gemeenschap aantonen.
- De vereniging moet zelf ook investeren in de accommodatie.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Ontwikkelen van een toekomstplan voor schutterijen	Schutterijen, gemeente faciliteert	2022-2023

ZWEMBADEN

Ontwikkelopgave
Het aantal zwembaden waar we financieel aan bijdragen op termijn terugbrengen naar één.

Inhoud
Dit accommodatiebeleid betreft de twee overdekte zwembaden in Haelen en Heythuysen en het buitenzwembad in Neer. Dit zijn de zwembaden waar we bijdragen in de exploitatie.

Het zwembad in Neer wordt in de huidige staat bij 't Maasveld betrokken. De afgelopen jaren is een deel van de € 40.000 subsidie ingezet voor energiebesparende maatregelen. Hierdoor is het zwembad minder afhankelijk van financiële ondersteuning van de gemeente. De stichting voorziet dat zij vanaf 2022 volledig zelfvoorzienend kan zijn.

Voor de zwembaden van Laco geldt dat er overeenkomsten zijn afgesloten met betrekking tot de exploitatie. Het zwembad in Haelen ontvangt tot 31 december 2026 jaarlijks € 157.000. Voor het zwembad in Heythuysen is dit jaarlijks € 110.000 tot 31 augustus 2022.

De komende jaren zijn er ontwikkelingen die de vraag naar en het aanbod van zwembaden beïnvloeden:
- Het aantal recreatieve bezoekers in zwembaden staat onder druk.
- Zwembadbezoekers stellen hogere eisen aan het kwaliteitsniveau, gemak en luxe. Er is een wens voor gevarieerde en inhoudelijk hoogwaardige activiteiten en adequaat geschoolde instructeurs.
- Zwembaden zoeken de samenwerking met fitnesscentra en fysiotherapeuten.
- De Koninklijke Nederlandse Zwembond zoekt naar mogelijkheden om zwembaden tegen lagere kosten te realiseren, te exploiteren en in stand te houden. Het uitbreiden van de taken en verantwoordelijkheden van zwemverenigingen maakt hier onderdeel van uit.
- Er ontstaan meer particuliere zwemscholen.

De zwembaden in Haelen en Heythuysen zijn verouderd, waardoor er op korte termijn investeringsvraagstukken worden verwacht. Samen met Laco maken we een toekomstvisie op de (overdekte) zwembaden. Daarbij stellen we als voorwaarde dat we in de toekomst bijdragen in de exploitatie van één zwembad. Dit kan één van de bestaande zwembaden zijn, maar ook een nieuw zwembad.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Toekomstvisie op de zwembaden ontwikkelen	Laco en gemeente	2020-2021

6.2 Per dorp

Onderstaand is per dorp een toekomstbeeld met ontwikkelopgaven beschreven. Daarbij zijn concrete acties met tijdsplanning beschreven.

BAEXEM

Toekomstbeeld
In Baexem is er een ons-kent-ons-cultuur. De uitdaging voor Baexem ligt bij het binden en behouden van de jeugd. Daarnaast wil Baexem met een open blik naar samenwerking tussen verenigingen binnen en buiten Baexem kijken. Ook denkt Baexem na over het organiseren van gezamenlijk gebruik van sportaccommodaties.

ONTWIKKELOPGAVEN
1. SPORTACCOMMODATIES KAPITTELSTRAAT EN SINT JANSSTRAAT

Ontwikkelopgave
Verkennen samenwerking sportverenigingen in één accommodatie.

Inhoud
In Baexem liggen vier sportaccommodaties dicht bij elkaar: Burgemeester Hannenhal, Sportpark het Kerkveld, TC Baexem en de beugelaccommodatie van DOS. De verenigingen willen verkennen of zij een meerwaarde voor Baexem kunnen zijn wanneer zij gaan samenwerken vanuit één accommodatie. Voorwaarde hierbij is dat er een businessplan en organisatievorm uitgewerkt moet worden. Daarnaast gelden de voorwaarden die beschreven zijn voor Open Clubs. Ook is er een idee om op deze locatie een speel- en ontmoetingsplek te realiseren waarbij spelen, bewegen, tuineren en ontmoeten samenkomen. Het gaat hierbij om een meerjarenplan.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Verkennen gezamenlijk gebruik van één accommodatie voor sport	Verenigingen Baexem, gemeente ondersteunt	2023-2024

BUGGENUM

Toekomstbeeld
Buggenum is een karakteristiek Maasdorp met een open en levendige dorpsgemeenschap. Verenigingen helpen elkaar bij het organiseren van activiteiten. Waar nodig wordt met verenigingen uit andere dorpen samengewerkt. De huidige gemeenschapsvoorzieningen, zoals de Roffert, blijven in stand. Behoud en verbetering van de leefbaarheid van Buggenum is daarbij het centrale uitgangspunt. Daarnaast dragen we sportterrein de Klink over aan de Buggenumse verenigingen.

ONTWIKKELOPGAVEN
1. GEMEENSCHAPSVOORZIENINGEN

Ontwikkelopgave
In stand houden gemeenschapsvoorzieningen.

Inhoud
De behoefte aan een gemeenschapshuis in Buggenum is groot. De bezettingsgraad is daarom ook hoog. Om het gemeenschapshuis te behouden nam het bestuur van de Roffert al diverse maatregelen om de kosten te drukken en de opbrengsten en bezettingsgraad te verhogen. Dit gebeurt in nauw overleg met de verenigingen. De gymzaal wordt gebruikt voor bewegingsonderwijs, badminton, volleyval, voetbal en gym. Deze voorzieningen houden we in stand.

Ook basisschool Antionus blijft behouden voor Buggenum. Aandachtspunt hierbij is het leveren van kwalitatief goed onderwijs. Stichting Primair Onderwijs Leudal (SPOLT) beschrijft jaarlijks hoe zij hierop anticipeert en hoe het de onderwijskwaliteit op kleine scholen waarborgt.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Evaluatie gebruik en tevredenheid gemeenschapsvoorzieningen Buggenum	Gemeente en inwoners Buggenum. Regie bij gemeente	2022

2. SPORTTERREIN DE KLINK

Ontwikkelopgave
Overdragen voormalig kleedlokalen VV Buggenum aan Buggenumse verenigingen.

Inhoud
De voormalige kantine van VV Buggenum is in eigendom en gebruik van schutterij St. Aldegundis. De voormalig kleedlokalen worden door de schutterij, kindervakantiewerk, de fanfare, de jeugdcontactraad en de handbalvereniging gebruikt als opslag. De Buggenumse verenigingen willen de kleedlokalen van de gemeente overnemen en opknappen. We dragen de kleedlokalen binnen de kaders van dit accommodatiebeleid over aan de verenigingen. Het voormalig sportterrein blijft voor de toekomst behouden als evenemententerrein.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Overdragen en opknappen voormalig kleedlokalen VV Buggenum aan verenigingen	Gemeente en verenigingen	2020

ELL

Toekomstbeeld
De gemeenschap van Ell is zelfvoorzienend. Ze beheren BMV Ellenhof en dachten mee over de invulling daarvan. Uitdaging bij BMV Ellenhof is de klimaatbeheersing. Sportpark Ut Meuleveldj komt in de toekomst leeg. In overleg met de inwoners bepalen we de bestemming van deze locatie. Daarnaast wenst Ell om de verouderde gymzaal op te waarderen, zodat onder andere volleybalvereniging Bach SV volgens de juiste richtlijnen kan volleyballen. Deze wens past niet binnen de kaders en uitgangspunten van dit accommodatiebeleid, omdat dit een investering vraagt die niet voldoet aan de uitgangspunten van het toetsingsinstrument.

ONTWIKKELOPGAVEN
1. SPORTPARK UT MEULEVELDJ

Ontwikkelopgave
Afstoten (en eventueel slopen) accommodatie sportpark ut Meuleveldj.

Inhoud
De voetbalclubs van Ell, Grathem, Hunsel en Kelpen-Oler gaan in de toekomst samenwerken op één locatie. Hiermee komt sportpark ut Meuleveldj leeg. Daarom stoten we de accommodatie af. In overleg met inwoners van Ell kijken we uit naar een nieuwe invulling van deze locatie. Dit kan sloop zijn, maar ook overdragen aan de inwoners.

Wat	Wie	Wanneer
Afstoten en slopen accommodatie sportpark Ut Meuleveldj	Gemeente	2021-2022

GRATHEM

Toekomstbeeld
Grathem is een bruisend dorp met een goed aanbod aan voorzieningen. De uitdaging voor Grathem is om de bezettingsgraden van de accommodaties te verhogen. Ook komen de accommodatie en voetbalvelden van VV GKC in de toekomst leeg. Dit betekent onder andere dat de verenigingen en organisaties uit Grathem meer gaan samenwerken om Grathem leefbaar te houden.

ONTWIKKELOPGAVEN
1. MEETING POINT NASSAURIE

Ontwikkelopgave
Toekomstig gebruik van Meeting Point Nassaurie optimaliseren.

Inhoud
Het bestuur van Meeting Point Nassaurie geeft aan ernaar te streven de bezetting van het gemeenschapshuis te verbeteren. Zo willen ze meer activiteiten voor alle leeftijdsgroepen organiseren. Ook is er de kans om meer bezoekers te trekken vanuit de sportzaal van de BMV in Grathem. Deze sportzaal beschikt namelijk niet over een horecagelegenheid. Ook zijn er mogelijkheden om het gebouw verder te verduurzamen.

Wat	Wie	Wanneer
Activiteiten voor jong en oud organiseren om de bezettingsgraad te optimaliseren	Stichting Meeting Point Nassaurie	Doorlopend

2. LOCATIE SPORTLAAN

Ontwikkelopgave
Creëren van een toekomstvisie op de Sportlaan in Grathem.

Inhoud
Aan de Sportlaan liggen de accommodaties van Stichting Jong Nederland, TC De Koel, VV GKC en schutterij St. Severinus. Zij gebruiken allen een “eigen” accommodatie. In de toekomst gaat VV GKC met de voetbalclubs van Ell, Hunsel en Kelpen-Oler samenwerken op één locatie. De accommodatie van VV GKC komt leeg te staan. Daarom stoten we deze af en slopen we het.

De verenigingen gaven tijdens de dorpbijeenkomst aan graag een plan voor samenwerking aan de Sportlaan uit te willen werken. Dit is een initiatief dat door de verenigingen opgepakt dient te worden. Voor investeringsvraagstukken gelden de eerder beschreven voorwaarden voor Open Clubs.

Wat	Wie	Wanneer
In gesprek met verenigingen en organisaties over kansen, ontwikkelingen en toekomstbeeld Sportlaan (incl. toekomstplan voor accommodatie VV GKC)	Verenigingen en organisaties Grathem, mogelijke ondersteuning vanuit verenigingsadviseur	2022

HAELEN

Toekomstbeeld
Haelen is een dorp waar veel monofunctionele accommodaties zijn. Daarnaast staan er enkele leegstaande panden, zoals het voormalige gemeentehuis. Om de leefbaarheid van Haelen te versterken onderzoeken we hoe we toekomstbestendige accommodaties kunnen realiseren. Het gaat hierbij over een multifunctionele gemeenschapsvoorziening, de locatie van sportpark Houtrust en de gymzaal van Haelen.

ONTWIKKELOPGAVEN
1. MULTIFUNCTIONELE GEMEENSCHAPSVOORZIENING

Ontwikkelopgave
Multifunctionele gemeenschapsvoorziening realiseren op een nader te bepalen locatie.

Inhoud
In Haelen worden verschillende accommodaties monofunctioneel gebruikt. We gaan samen met verenigingen en inwoners van Haelen onderzoeken of de functies van trefcentrum Aldenghoor en Jong Nederland ondergebracht kunnen worden in één accommodatie. Daarbij zien we mogelijkheden om deze functies te combineren met dagbesteding en gezondheidsfuncties. Het is een opdracht voor de huidige gebruikers, verenigingen en inwoners van Haelen om dit op te pakken, waarbij de gemeente dit faciliteert. In de uitwerking van diverse scenario’s houden we rekening met eventuele leegkomende gebouwen.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Uitwerken plan en realisatie multifunctionele gemeenschapsvoorziening	Gebruikers, verenigingen en inwoners Haelen, gemeente faciliteert	2022-2024

2. LOCATIE SPORTPARK HOUTRUST

Ontwikkelopgave
Toekomstbestendig scenario’s uitwerken voor sportpark Houtrust.

Inhoud
Sportpark Houtrust is in 1968 gerealiseerd en daarmee een verouderde accommodatie. Wij zien twee scenario’s voor de toekomst van sportpark Houtrust. Deze scenario’s werken we in nauw overleg uit met de verenigingen. Doordat de toekomst van het zwembad van Haelen een relatie heeft met de scenario’s starten we met het uitwerken van de scenario’s nadat helder is wat de toekomstbestendigheid van het zwembad is.

1. Sportpark multifunctioneler benutten

Er zijn een aantal monofunctionele accommodaties bij sportpark Houtrust. Wij zien mogelijkheden om deze locatie multifunctioneler te gebruiken. Mogelijke opties zijn:
- Een openbare beweegruimte voor bootcamp etc.
- Evenemententerrein
- Combinatie met schutterij
- Indien zwembadlocatie in Haelen blijft naar één gebouw voor voetbal en zwemmen

Indien er geen mogelijkheden zijn om de accommodatie multifunctioneler te benutten, dan zijn er geen argumenten om in de kwaliteit van de voorziening te investeren.

2. Aansluiten bij Open Club Roggel

Het complex van Open Club Roggel ligt op korte afstand. Hier realiseert de Open Club een kwalitatieve opwaardering door een combinatie te maken met meerdere sporten. Hier liggen kansen om een kwalitatief goede accommodatie te bieden.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Uitwerken scenario’s	Gemeente in overleg met vereniging en inwoners. Gemeente initieert	2022
Keuze voor specifieke uitwerking van scenario 1 of 2	Gemeente besluit	2023

3. GYMZAAL HAELEN

Ontwikkelopgave
Uitwerken toekomstscenario’s binnensport Haelen en Nunhem.

Inhoud
De gymzalen van Haelen en Nunhem zijn verouderd. Voor beide accommodaties zijn investeringen nodig om deze toekomstbestendig te maken. Dit biedt kansen om samen met het onderwijs, verenigingen en inwoners toekomstscenario’s uit te werken voor binnensport voor Haelen en Nunhem. Hiervoor zijn verschillende mogelijkheden:
- Huidige situatie in stand houden;
- Renovatie of verbouw op huidige locatie(s);
- Nieuwbouw op huidige locatie(s) of nader te bepalen locatie;
- Afstoten en slopen gymzaal Haelen en opwaarderen gymzaal Nunhem.

Er wordt samen met betrokken partijen een business case uitgewerkt waarbij de voor- en nadelen van de verschillende mogelijkheden tegen elkaar worden afgewogen. Op basis van de business case wordt er een definitief besluit genomen over de toekomst van de binnensport in Haelen en Nunhem. Uitgangspunt daarbij is dat de gymzaal van Nunhem behouden blijft, omdat deze integraal onderdeel is van het gemeenschapshuis.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Uitwerken businesscase toekomstscenario’s binnensport Haelen en Nunhem	Gemeente in overleg met onderwijs en verenigingen	2022-2023

HALER

Toekomstbeeld
Haler is een landelijk en groen dorp met een hechte gemeenschap. Haler heeft behoefte aan woningbouw voor jong en oud, zodat ze in Haler kunnen blijven wonen. Ook het behouden van het openbaar vervoer is een aandachtspunt. Dit zorgt voor een verhoogde vorm van leefbaarheid in het dorp. Met betrekking tot het accommodatiebeleid is het van belang om Ons Dorpshuis te moderniseren en dorpsactiviteiten voor jong en oud te organiseren.

ONTWIKKELOPGAVEN
1. ONS DORPSHUIS

Ontwikkelopgave
Optimaliseren bezetting Ons Dorpshuis.

Inhoud
Ons Dorpshuis is door de inwoners van Haler gebouwd in 1958. Het pand heeft een moderniseringsslag nodig. Denk hierbij aan het onderhoudsniveau en duurzaamheidsoplossingen. Er heeft een onderzoek plaatsgevonden naar het plaatsen van zonnepanelen, maar de constructie van het dak kon dit niet aan. Het is noodzakelijk dat er in overleg met de gemeente gekeken wordt naar alternatieve duurzaamheidsoplossingen.

Om het gebruik van Ons Dorpshuis te verbeteren is het wenselijk om met diverse partijen uit het dorp activiteiten te ontwikkelen die aansluiten bij de behoefte van de inwoners.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Gezamenlijk ontwikkelen van nieuwe activiteiten en benutten van subsidies hiervoor	Stichting Ons Dorpshuis, Dorpsoverleg Haler, gebruikers en exploitant. Gemeente faciliterend.	Doorlopend

HEIBLOEM

Toekomstbeeld
De inwoners van Heibloem willen samen een duurzame toekomst voor Heibloem en de Widdonck ontwikkelen. Coöperatie Zuidenwind stelt vanaf 2020 een Omgevingsfonds voor Heibloem beschikbaar. Dit fonds draagt bij aan de dorpsontwikkeling van Heibloem. Grote wens voor Heibloem is één gemeenschappelijk ontmoetingspunt voor het dorp voor onder andere horeca, sport, educatie en groen.

ONTWIKKELOPGAVEN
1. GEMEENSCHAPPELIJK ONTMOETINGSPUNT

Ontwikkelopgave
Realiseren van een multifunctioneel ontmoetingspunt voor horeca, sport, educatie, cultuur en groen.

Inhoud
De inwoners en verenigingen van Heibloem wensen één gemeenschappelijk ontmoetingspunt voor onder andere horeca, sport, educatie en groen. Verschillende organisaties willen hieraan meewerken: gemeenschapsraad Heibloem, coöperatie HELD, Aloyissius Stichting, PSW Werkt, Widdonck Talentendonk en Combinatie Jeugdzorg. Gezamenlijk stelden deze organisaties een wensendocument op. Het idee is om een verbinding te leggen tussen het centrum van Heibloem en het terrein van de Widdonck. De huidige gemeenschapsaccommodatie De Klokkestoel wordt onpraktisch en te klein bevonden. Het bestuur van De Klokkestoel is van plan om op korte termijn uit te breiden. Daarnaast is er groot onderhoud nodig. Ook op het gebied van duurzaamheid zijn er verbeteringen voor De Klokkestoel noodzakelijk. De huidige energielasten drukken namelijk relatief zwaar op de begroting.

Er zijn verschillende ideeën voor het realiseren van één gemeenschappelijk ontmoetingspunt voor Heibloem: locatie De Klokkestoel, sportpark de Beekkant of Ide Widdonck. De inwoners en organisaties van Heibloem ontwikkelen samen een visie op de locatie van het ontmoetingspunt. De focus ligt hierbij op samenwerken en het verbinden van activiteiten. De kaders en uitgangspunten van dit accommodatiebeleid zijn van toepassing op de uitwerking. Indien er gebouwen leeg komen, dan stoten we deze af.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Realiseren één ontmoetingspunt voor Heibloem, waarbij de locatie hieruit volgt	Inwoners, verenigingen en organisaties uit Heibloem. Gemeente faciliteert	2020 - 2024

HEYTHUYSEN

Toekomstbeeld
Heythuysen is een dorp met een veelheid en diversiteit aan accommodaties. In de toekomst is de invulling en het gebruik van de Bombardon geoptimaliseerd, wordt er zorg gedragen voor toekomstbestendige binnensportvoorzieningen en is er een visie op de toekomst van het zwembad.

ONTWIKKELOPGAVEN
1.DE BOMBARDON

Ontwikkelopgave
Optimaliseren invulling en gebruik De Bombardon.

Inhoud
De exploitatie van De Bombardon is niet toekomstbestendig. Daarom zetten we in op de volgende speerpunten:

Samenwerking en eigenaarschap
De samenwerking tussen de exploitant en (de verenigingen in) het dorp verdient continue aandacht. Daarom moet er een periodiek overleg plaatsvinden tussen De Bombardon en (een afvaardiging van) de gebruikers. Momenteel is er weinig eigenaarschap bij gebruikers en veel verantwoordelijkheid bij de exploitant. In overleg met gebruikers en het dorp wordt bekeken wat verenigingen zelf op kunnen pakken in De Bombardon.

Wens voor meer maatschappelijk en bredere activiteiten
De exploitant en gebruikers kunnen meer maatschappelijke activiteiten organiseren in De Bombardon. Hier zijn subsidies voor beschikbaar die beter benut kunnen worden. Onderling stemmen gebruikers en exploitant af over de (financiële) voordelen. De eigen bijdrage van gebruikers dient daarbij in balans te zijn. De focus voor nieuwe activiteiten wordt gelegd bij jeugd en cultuur. De ruimte De Pitt biedt mogelijkheden voor activiteiten voor jeugd. In het kader van het nieuwe cultuurbeleid kan De Bombardon zich ontwikkelen als culturele en creatieve broedplaats.

Inwoners moeten laagdrempelig binnen kunnen lopen
Inwoners moeten de Bombardon zien als een sociaal en cultureel ontmoetingscentrum. Dit kan bijvoorbeeld door iedere zondag een inloopochtend te organiseren. De wijze waarop dit vormgegeven wordt, moet in gezamenlijk overleg gebeuren.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Faciliteren en stimuleren exploitant De Bombardon en gebruikers (gebruikersraad)	Gemeente faciliteert	1e kwartaal 2020
Gebruikersoverleg structureel initiëren	Exploitant initiatiefnemer	Doorlopend, vanaf 2020
Gezamenlijk ontwikkelen van visie, nieuwe activiteiten en benutten van subsidies	Exploitant en gebruikers initiatiefnemer. Gemeente faciliteert	Vanaf 2020

2. BINNENSPORT

Ontwikkelopgave
De overcapaciteit van binnensportvoorzieningen saneren in samenwerking met de partners.

Inhoud
Heythuysen telt drie binnensportaccommodaties die op korte afstand van elkaar liggen: Laco Sportcentrum, drie gymzalen van Sint Ursula en de gymzaal bij basisschool de Neerakker. De gymzalen van Sint Ursula en De Neerakker worden doordeweeks overdag gebruikt door de scholen. Het Laco Sportcentrum wordt op dat moment niet gebruikt. In de doordeweekse avonden heeft het Laco Sportcentrum de hoogste bezetting op dat moment in de gemeente Leudal. De gymzalen van beide scholen worden in de avonden niet gebruikt. Het gebruik van de binnensportaccommodaties kan dus effectiever worden ingevuld.

Daarnaast zijn er ontwikkelingen in het leerlingenaantal van de scholen. Er wordt in de toekomst een krimp van het aantal leerlingen verwacht, waardoor een gedeelte van de scholen leeg komt te staan. De krimp van het leerlingenaantal heeft ook effect op het gebruik van de binnensportvoorzieningen.

In overleg met betrokken partijen verminderen we het aantal binnensportvoorzieningen. Het zwembad wordt hier ook bij betrokken, aangezien deze onderdeel is van het Laco Sportcentrum. Voor het zwembad geldt dat we in de toekomst bijdragen in de exploitatie van één zwembad.

Wat	Wie	Wanneer
Saneren binnensportvoorzieningen in Heythuysen	Gemeente, St. Ursula, De Neerakker, Laco en verenigingen. Gemeente initieert en faciliteert	2021 - 2022

HORN

Toekomstbeeld
Horn heeft een bruisend verenigingsleven. De verenigingen werken in de toekomst meer samen met De Postkoets en de Van Hornehal, waardoor dit toekomstbestendige accommodaties zijn. Ook geven we ruimte voor Beach Sport Leudal om in de toekomst innovatieve sportvormen aan te kunnen blijven bieden.

ONTWIKKELOPGAVEN
1. DE POSTKOETS

Ontwikkelopgave
Optimaliseren gebruik van de Postkoets.

Inhoud
De Postkoets heeft een positieve exploitatie. Bij inwoners en verenigingen heerst het gevoel dat De Postkoets geen gemeenschapshuis is. De samenwerking tussen de exploitant en (de verenigingen in) het dorp heeft aandacht nodig. Hier wordt de komende jaren op ingezet. De uitgangspunten die zijn beschreven bij de gemeenschapshuizen, onder andere organiseren van gebruikersoverleggen, Wmo-activiteiten en een tevredenheidsonderzoek kunnen helpen om dit gevoel om te draaien en van de Postkoets een levendig gemeenschapshuis te maken. Dit moet in een gezamenlijk overleg opgepakt worden.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Optimaliseren van het gebruik van De Postkoets	De Postkoets in overleg met verenigingen en inwoners, gemeente faciliteert	2020
Gebruikersoverleg structureel initiëren	Exploitant initiatiefnemer	Doorlopend, vanaf 2020

2. VAN HORNEHAL

Ontwikkelopgave
Realiseren toekomstbestendige exploitatie Van Hornehal.

Inhoud
De Van Hornehal heeft een hoge bezettingsgraad. De exploitatiekosten voor de gemeente zijn relatief hoog ten opzichte van de overige sporthallen in de gemeente. Er liggen kansen om een combinatie te maken tussen het beheer van de sporthal en de kantine, wat zorgt voor een betere exploitatie. Er zijn twee mogelijkheden: beheer door een commerciële exploitant of beheer door de verenigingen. Hierbij gaan we uit van een combinatie tussen het beheer van de sporthal en de kantine. In overleg met de verenigingen die gebruik maken van de Van Hornehal komen we tot een keuze van één van de twee mogelijkheden.

Wat	Wie	Wanneer
Realiseren toekomstbestendige exploitatie Van Hornehal	Verenigingen en gemeente, gemeente initieert	2022-2024

3. BEACH SPORT LEUDAL

Ontwikkelopgave
Een structurele en multifunctionele plek geven aan Beach Sport Leudal.

Inhoud
Beach Sport Leudal is een relatief nieuwe vereniging. In korte tijd hebben zij al meer dan 200 leden. Doordat ze op innovatieve wijze gebruik maken van de oude tennisaccommodatie van Horn hebben ze een succesvolle invulling aan deze locatie gegeven. Beach Sport Leudal krijgt jaarlijks van de gemeente de toezegging dat zij deze accommodatie voor één jaar mogen gebruiken.

Beach Sport Leudal toont aan een toekomstbestendige vereniging te zijn. Ze zijn een toegevoegde waarde voor het sportaanbod in Leudal. De vereniging sluit aan bij de wensen van de jongeren die bij het Jongerenlab bij Sint Ursula zijn opgehaald. Ze zijn innovatief en willen naast beachvolleybal ook andere beachvormen aanbieden. Daarom zoeken we mee naar een toekomstbestendige locatie waar verschillende mogelijkheden voor zijn. In overleg met Beach Sport Leudal zorgen we voor een toekomstbestendige locatie. Beach Sport Leudal dient hier zelf plannen voor te maken.

Wat	Wie	Wanneer
Realiseren structurele locatie voor Beach Sport Leudal	Beach Sport Leudal, gemeente faciliteert	2020-2021

HUNSEL

Toekomstbeeld
Hunsel is een dorp met een grote sociale cohesie en veel zelfwerkzaamheid. Basisschool de Wegwijzer komt in de toekomst leeg, waardoor het aantal leegstaande accommodaties in Hunsel toeneemt. De focus van de inwoners van Hunsel ligt op het realiseren van een multifunctionele gemeenschapszaal. De gemeenschapszaal is een ontmoetingsplek waar jong en oud binnen kan lopen en waar men zelf de zaken oppakt en organiseert. Daarnaast wordt op termijn de gymzaal van Hunsel afgestoten en gesloopt. Het leegstaande voormalige gemeentehuis van Hunsel is voor de inwoners een doorn in het oog. Het voormalig gemeentehuis wordt meegenomen in het nog op te stellen vastgoedbeleid.

TOEKOMSTBEELD
1. TOEKOMSTBESTENDIGE GEMEENSCHAPSZAAL

Ontwikkelopgave
Het realiseren van een multifunctionele toekomstbestendige gemeenschapszaal voor Hunsel.

Inhoud
Er dient geïnvesteerd te worden in de Parochiezaal om hier een toekomstbestendige gemeenschapszaal van te maken. Er heeft een onderzoek plaats gevonden naar welke investeringen er nodig zijn om van de Parochiezaal een toekomstbestendige gemeenschapszaal te maken.

Er ontstaan kansen voor een andere locatie voor de toekomstbestendige gemeenschapszaal doordat basisschool De Wegwijzer in de toekomst leeg komt te staan. Dit gebeurt bij de realisatie van de fusieschool Haler, Hunsel, Neeritter en Ittervoort. Er moet een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd worden om te bepalen of De Wegwijzer een toekomstbestendige gemeenschapszaal kan worden en wat hiervoor nodig is. Dit scenario dient afgezet te worden tegen het huidige onderzoek voor verbouw van de Parochiezaal. Bij het haalbaarheidsonderzoek dient rekening gehouden te worden met een leegkomende Parochiezaal. De gemeenschap van Hunsel ziet hierin mogelijkheden voor woningen, waarbij een verbinding mogelijk is met de Kallestraat en pand Sleven.

Bij de realisatie van een toekomstbestendige gemeenschapszaal wordt de functie van jeugdhonk De Spieker meegenomen. Daarbij houden we rekening met het afstoten en slopen van dit jeugdhonk.

Wat	Wie	Wanneer
Haalbaarheidsonderzoek toekomstbestendige gemeenschapszaal	Dorpsraad, verenigingen en inwoners Hunsel. Gemeente faciliteert	2020
Besluit keuze toekomstbestendige gemeenschapszaal	Gemeente besluit	2021
Realiseren toekomstbestendige gemeenschapszaal	Gemeente voert uit i.o.m. gemeenschap	2022 - 2024
Herbestemming achterblijvende locatie	Gemeente	Afhankelijk van keuze

2. GYMZAAL HUNSEL

Ontwikkelopgave
Op termijn afstoten van de gymzaal in Hunsel.

Inhoud
De gymzaal van Hunsel heeft de laagste bezetting van alle gymzalen in Leudal. Wanneer basisschool de Wegwijzer leeg komt te staan, vertrekt de grootste gebruiker uit de gymzaal. Daarom stellen we voor om de gymzaal in Hunsel op termijn af te stoten en te slopen. Daarbij dienen de huidige activiteiten elders ondergebracht te worden. Gedeeltelijk kunnen activiteiten worden opgenomen in de toekomstbestendige gemeenschapszaal. Voor de overige activiteiten gaan we in overleg met de verenigingen (volleybal en badminton) over een alternatieve locatie. Daarbij zien we kansen voor de binnensportaccommodatie behorende bij de toekomstige fusieschool voor Haler, Hunsel, Ittervoort en Neeritter. De termijn waarop de gymzaal afgestoten kan worden is afhankelijk van de realisatie van de fusieschool. De inschatting is dat dit in 2022 is. De inwoners van Hunsel wensen dat de gymzaal wordt gesloopt en dat de locatie een open karakter krijgt.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Functies en activiteiten van de gymzaal verplaatsen	Gemeente in overleg met verenigingen	2022
Afstoten en slopen van gymzaal Hunsel	Gemeente voert uit	2022
Herontwikkeling locatie gymzaal (open karakter)	Gemeente voert uit	2023

ITTERVOORT

Toekomstbeeld
Alle wenselijke voorzieningen zijn in Ittervoort aanwezig, maar er staan ook enkele voorzieningen onder druk door een teruglopend gebruik ervan. Dit gaat over de tennisaccommodatie en de schutterij. Het voortbestaan van De Mortel is gerealiseerd door onderdeel te vormen van een medisch centrum waar langdurige afspraken voor zijn gemaakt. Ook het jeugdwerk van Ittervoort is hier gevestigd. Ook is het toekomstbeeld voor de locatie van de basisschool en gymzaal niet duidelijk.

ONTWIKKELOPGAVEN
1. LOCATIE BASISSCHOOL EN GYMZAAL

Ontwikkelopgave
Invullen toekomstbeeld locatie basisschool en gymzaal.

Inhoud
De locatie van de fusieschool tussen Haler, Hunsel, Ittervoort en Neeritter is (nog) niet duidelijk. De locatie van basisschool de Schakel en de gymzaal is een beoogde locatie voor de fusieschool. Mocht de keuze niet op deze locatie vallen dan dient er een alternatieve invulling gegeven te worden aan deze locatie. Daarbij werken we samen met inwoners en verenigingen van Ittervoort toekomstbestendige scenario's uit. Onderstaande actie wordt enkel uitgevoerd als de keuze voor de fusieschool niet deze betreffende locatie wordt.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Uitwerken scenario's voor toekomstbeeld	Inwoners en verenigingen Ittervoort. Gemeente initieert.	2021-2022

2. TENNIS

Ontwikkelopgave
Plan maken voor de toekomst van de LTC Ittervoort.

Inhoud
De afgelopen jaren is het aantal leden van LTC Ittervoort teruggelopen naar bijna minder dan 70 leden. LTC Ittervoort heeft de laagste ledendruk per tennisbaan van Leudal. Er worden incidenteel activiteiten georganiseerd met de tennisvereniging uit Grathem om de bezetting te verhogen. Volgens de richtlijnen van de KLTB heeft de tennisclub twee overtollige tennisbanen. Doordat de tennisvereniging richting de 70 leden daalt komt de toekomstbestendigheid in gevaar. Wij investeren niet meer in tennisverenigingen met minder dan 70 leden. Het is aan de vereniging om een plan voor de toekomst te maken: hoe zorgen we voor meer leden, kunnen we de banen eventueel zelf onderhouden of moeten we samengaan met een andere vereniging?

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Plan maken voor de toekomst	Tennisvereniging, gemeente ondersteunt met verenigingsadviseur	2020-2021

KELPEN-OLER

Toekomstbeeld
Kelpen-Oler heeft zeer betrokken inwoners. Het behouden van jongeren en woningbouw zijn grote uitdagingen voor Kelpen-Oler. In de toekomst blijft het Trefcentrum multifunctioneel gebruikt en vormt de school een belangrijk onderdeel voor de leefbaarheid. Daarnaast wordt de kwaliteit van het aanbod van voetbal geborgd. Daarentegen staat de toekomstbestendigheid van de tennisvereniging onder druk.

ONTWIKKELOPGAVEN
1. TREFCENTRUM

Ontwikkelopgave
Het Trefcentrum multifunctioneel blijven gebruiken.

Inhoud
Het Trefcentrum is een belangrijke ontmoetingsplek van Kelpen-Oler. Doordat het Trefcentrum in eigendom is van de inwoners van Kelpen-Oler is er een grote binding tussen verenigingen en het Trefcentrum. Hierdoor worden er vele activiteiten georganiseerd en wordt de accommodatie multifunctioneel gebruikt. Zo vindt er in de gymzaal bewegingsonderwijs plaats, maar speelt de fanfare er bijvoorbeeld ook. Er wordt ook een huiskamerproject, eetpunt, meer bewegen voor ouderen, carnaval, volleybal en nog veel meer georganiseerd in het Trefcentrum. Hierdoor is de bezetting van het Trefcentrum zeer hoog. Het is belangrijk dit te borgen en eens in de zoveel tijd een evaluatie uit te voeren over het gebruik en de tevredenheid van het Trefcentrum.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Evaluatie gebruik en tevredenheid Trefcentrum	Gemeente en inwoners Kelpen-Oler. Regie bij gemeente	2022

2. TENNIS

Ontwikkelopgave
Stoppen met investeren in de tennisaccommodatie.

Inhoud
De tennisaccommodatie van Kelpen-Oler heeft twee tennisbanen. De afgelopen jaren is het aantal leden teruggelopen naar 45. Daarmee heeft de tennisclub van Kelpen-Oler de minste leden van alle tennisclubs in Leudal. Doordat de tennisvereniging minder dan 70 leden heeft komt de toekomstbestendigheid in gevaar. Wij investeren niet meer in tennisverenigingen met minder dan 70 leden. Daarom stoppen we met investeren in de tennisvereniging van Kelpen-Oler. Het is aan de vereniging om een plan voor de toekomst te maken: hoe zorgen we voor meer leden, kunnen we de banen zelf onderhouden of moeten we samengaan met een andere vereniging?

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Stoppen met investeren in de tennisaccommodatie	Gemeente	2020
Plan maken voor de toekomst	Tennisvereniging, gemeente ondersteunt met verenigingsadviseur	2020

3. VOETBAL
Ontwikkelopgave
Een nieuwe invulling geven aan de leegkomende accommodatie van VV GKC.

Inhoud
De voetbalclubs van Ell, Grathem, Hunsel en Kelpen-Oler gaan in de toekomst samenwerken op één locatie. Hiermee komt de huidige accommodatie van VV GKC leeg. Samen met inwoners en verenigingen uit Kelpen-Oler wordt bepaald hoe er invulling aan deze locatie gegeven gaat worden.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Invulling geven aan leegkomende voetbalaccommodatie VV GKC	Inwoners en verenigingen Kelpen-Oler. Gemeente initieert.	2021-2022

NEER

Toekomstbeeld
De inwoners van Neer hebben een grote zelfwerkzaamheid. In de toekomst heeft Neer een multifunctionele sportvoorziening op ‘t Maasveld. Hier vindt ook ontmoeting, recreatie en zorg plaats. Daarnaast werken we een toekomstscenario uit voor sportzaal de Kwiebus.

ONTWIKKELOPGAVEN
1. OPEN CLUB ‘T MAASVELD

Ontwikkelopgave
Realisatie van Open Club ‘t Maasveld.

Inhoud
Gemeenschapsinitiatief ‘t Maasveld realiseert op sportpark ‘t Ligteveld een Open Club, waar sport, bewegen, ontmoeten, recreatie en zorg zijn geclusterd. Aan dit initiatief werken meer dan 40 partijen mee. Het doel is om een multifunctionele voorziening te realiseren. De huidige binnen- en buitensportvoorzieningen en zwembad ‘t Ligteveld is opgenomen in de scope van het ‘t Maasveld. In 2019 is de start gemaakt om Open Club ‘t Maasveld te realiseren. De gemeenteraad stelde hiervoor al een budget beschikbaar. Aandachtspunt voor ‘t Maasveld is de gezamenlijkheid met d’n Haammaeker. Nieuwe aanvragen voor aanpassingen in de toekomst toetsen we aan dit accommodatiebeleid.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Realisatie Open Club ‘t Maasveld	Initiatiefnemers Open Club Maasveld, gemeente faciliteert	2020-2021

2. SPORTZAAL DE KWIEBUS

Ontwikkelopgave
Toekomstscenario voor sportzaal de Kwiebus uitwerken.

Inhoud
Sportzaal de Kwiebus is in 1977 gebouwd en is daarmee verouderd. Er dient in geïnvesteerd te worden om de sportzaal toekomstbestendig te maken. Daarvoor werken we verschillende scenario's uit, waaronder het in stand houden van de huidige situatie en het verplaatsen van activiteiten naar sporthal 't Maasveld. De scenario's worden in nauw overleg met de gebruikers uitgewerkt. Hierbij wordt onder andere verkeerveiligheid en multifunctionaliteit meegenomen. Bij de uitwerking van de scenario's dient ook rekening gehouden te worden met de situatie van de sportverenigingen uit Roggel die bij Micosport sporten. Micosport is onlangs aan de Leistert verkocht en verenigingen hebben geen duidelijkheid over de toekomst van het gebruik van Micosport. Mogelijk vindt er een verschuiving plaats van activiteiten naar de Kwiebus of 't Maasveld.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Toekomstscenario sportzaal de Kwiebus uitwerken	Gemeente initieert in overleg met De Kwir, verenigingen en initiatiefnemers het Maasveld	2021-2022

NEERITTER

Toekomstbeeld
Neeritter is een historische en culturele kern met een rijk verenigingsleven. De grootste uitdaging voor Neeritter is om een toekomstbestendig dorpshuis te realiseren. Er ontbreekt een dorpshuis, waardoor activiteiten versnippert door het dorp plaatsvinden. Hier moet op korte termijn verandering in komen. Ook basisschool Sint Lambertus komt in de toekomst leeg. Hier zoeken we een passende invulling voor.

ONTWIKKELOPGAVEN
1. TOEKOMSTBESTENDIG DORPSHUIS

Ontwikkelopgave
Realiseren van een toekomstbestendig dorpshuis voor Neeritter.

Inhoud
Neeritter is het enige dorp in Leudal zonder dorpshuis. De behoefte aan een toekomstbestendig dorpshuis in Neeritter is groot. Begin 2019 haalde Dorpsoverleg Itter Laeftj de behoefte en vraag naar een dorpshuis op bij verenigingen, organisaties en bewonersinitiatieven. Om te komen tot een toekomstbestendig dorpshuis dient er op basis van de analyse en ruimtebehoefte een haalbaarheidsonderzoek voor een toekomstbestendig dorpshuis te worden gestart. Het voormalige gemeenschapshuis 't Törp staat leeg en te koop. Basisschool Sint Lambertus komt in de toekomst leeg te staan doordat de fusieschool tussen Hunsel, Ittervoort en Neeritter wordt gerealiseerd. Het dorp ziet daarom drie mogelijkheden voor een toekomstbestendig dorpshuis:
1. Locatie zaal 't Törp
2. Locatie basisschool Sint Lambertus
3. Aanbouwlocatie op nader te bepalen locatie

Met het toekomstbestendige dorpshuis willen we versnippering van activiteiten in Neeritter voorkomen. Het is daarom van belang om ook Jong Nederland, jeugdactiviteiten en Schepenhof te betrekken bij de uitwerking van het toekomstbestendige dorpshuis. Er dient ook rekening gehouden te worden met de opslagruimte die verenigingen nodig hebben.

De inwoners van Neeritter geven aan binnen twee jaar een toekomstbestendig dorpshuis te willen realiseren. Afhankelijk van het haalbaarheidsonderzoek moet blijken of dit mogenlijk is. We streven naar een kwalitatief en toekomstbestendig dorpshuis en kiezen niet voor een tussenoplossing. Het is noodzakelijk om in dit proces de inwoners en verenigingen uit Neeritter nauw te betrekken. De kaders van dit accommodatiebeleid zijn van toepassing bij de uitwerking en keuze van het toekomstbestendig dorpshuis.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Uitvoeren haalbaarheidsonderzoek toekomstbestendig dorpshuis	Gemeente in overleg met verenigingen	2020
Keuze voor locatie toekomstbestendig dorpshuis	Gemeente besluit in overleg met verenigingen	3e kwartaal 2020
Realisatie toekomstbestendig dorpshuis	Gemeente en verenigingen	Afhankelijk van keuze locatie en benodigde werkzaamheden

2. GYMZAAL NEERITTER

Ontwikkelopgave
Op termijn afstoten van de gymzaal in Neeritter.

Inhoud
De gymzaal in Neeritter wordt beperkt gebruikt. Wanneer basisschool Sint Lambertus vertrekt, dan vertrekt de grootste gebruiker uit de gymzaal. Dan blijft de damesgymclub, Adukid yoga en Turnlust Budel over. Zij gebruiken de gymzaal gemiddeld 10 uur per week.

Het voorstel is om de gymzaal in Neeritter op termijn af te stoten en te verkopen of slopen. Dit betekent dat de huidige activiteiten elders ondergebracht moeten worden. Een gedeelte van de activiteiten kunnen worden opgenomen in de toekomstige gemeenschapszaal (ontwikkelopgave 1). De overige activiteiten (turnlust Budel) moeten op zoek naar een andere accommodatie, bijvoorbeeld de binnensportaccommodatie van de fusieschool Haler, Hunsel, Ittervoort en Neeritter. De termijn waarop de gymzaal afgestoten kan worden is afhankelijk van de realisatie van de fusieschool voor Haler, Hunsel, Ittervoort en Neeritter. De inschatting is dat dit in 2022 zal zijn.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Functies en activiteiten van de gymzaal verplaatsen	Gemeente in overleg met verenigingen	2022
Afstoten gymzaal Neeritter	Gemeente voert uit	2022
Herontwikkeling of verkoop locatie gymzaal Neeritter	Gemeente initieert	2023

NUNHEM

Toekomstbeeld
De laatste jaren is het aantal accommodaties in Nunhem afgenomen. De basisschool en voetbalclub zijn uit het dorpsbeeld verdwenen. In het toekomstbeeld blijft de gymzaal en gemeenschapshuis Sint Servaas voor Nunhem behouden. Het behoud van de leefbaarheid is daarbij het uitgangspunt.

ONTWIKKELOPGAVEN
1. SINT SERVAAS
Ontwikkelopgave
In stand houden gemeenschapsvoorzieningen.

Inhoud
Uitgangspunt van het accommodatiebeleid is dat in ieder dorp de functie ontmoeten en zorg mogelijk is. Voor Nunhem is de Sint Servaas hiervoor de enige accommodatie. Voor de binnensport voor Haelen en Nunhem worden toekomstscenario's uitgewerkt (ontwikkelopgave 3 Haelen). Voorwaarde daarbij is dat de (gym)zaal voor Nunhem behouden blijft. Voorwaarde daarbij is dat de (gym)zaal van Nunhem behouden blijft, omdat deze integraal onderdeel is van de Sint Servaas.

We erkennen ook de maatschappelijke functie die CarePlus momenteel vervult in het voormalige schoolgebouw. Door de nauwe samenwerking met het dorp vinden hier activiteiten plaats wat zorgt voor welzijn en ontmoeting.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Uitwerken businesscase binnensport Haelen en Nunhem	Gemeente in overleg met onderwijs en verenigingen	2022-2023
Evaluatie gebruik en tevredenheid gemeenschapsvoorzieningen Nunhem	Gemeente en inwoners Nunhem. Regie bij gemeente	2024

ROGGEL

Toekomstbeeld
Roggel is een dorp met veel recreatievoorzieningen met activiteiten voor elke leeftijd. Daarnaast beschikt Roggel over relatief nieuwe accommodaties. In de toekomst hebben de Roggelse verenigingen duidelijkheid over de toekomstplannen van Micosport en wat dit betekent voor het gebruik van de binnensportaccommodaties. Daarnaast is Open Club Roggel gerealiseerd en is er een optimale invulling voor La Rochelle.

ONTWIKKELOPGAVEN
1. BINNENSPORT

Ontwikkelopgave
Helderheid creëren aan binnensportverenigingen van Micosport over waar zij kunnen sporten.

Inhoud
Micosport is verkocht aan recreatiepark de Leistert. Voor verenigingen die sporten bij Micosport is het niet helder of ze in de toekomst gebruik kunnen maken van Micosport. We gaan daarom in overleg met de Leistert om duidelijkheid te geven aan de verenigingen die gebruik maken van Micosport.

Momenteel maken verschillende verenigingen gebruik van Micosport. In totaal bezetten zij de hal voor 37 uur per week. Mochten de verenigingen die nu gebruik maken van Micosport in de toekomst geen gebruik meer kunnen maken van de accommodatie, dan kunnen de verenigingen niet allemaal terecht bij de gymzaal van La Rochelle. Mogelijk moeten activiteiten dus verplaatst worden. Dit dient in samenhang bekeken te worden met de ontwikkelingen voor de binnensportaccommodaties in Heythuysen en Neer.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Helderheid geven over de toekomst van het gebruik van Micosport	Gemeente, de Leistert en verenigingen Micosport, de gemeente initieert	2020/2021

2. OPEN CLUB ROGGEL

Ontwikkelopgave
Realiseren van een optimale samenwerking en gebruik van Open Club Roggel.

Inhoud
Onlangs ontving Open Club Roggel een subsidie voor de uitbreiding van de kleedlokalen van SV-Roggel, renovatie van de tennisbanen en de vervanging van de verlichting door led-verlichting. Daarbij stelden we als voorwaarde dat de samenwerking tussen de verenigingen en met de gemeenschap van Roggel verder uitgewerkt moet worden. De gemeente is hierin faciliterend.

Toekomstige investeringen voor Open Club Roggel toetsen we aan dit accommodatiebeleid. Dat betekent onder andere dat we er vanuit gaan dat er bij de Open Club gebruik gemaakt wordt van één gezamenlijke accommodatie en dat samenwerkingspartners ook zelf in het plan investeren. De gemeente kan dit proces faciliteren met de samenwerkingsprikkel.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Vormgeven van de samenwerking tussen de samenwerkende verenigingen van Open Club Roggel	Verenigingen Open Club Roggel en inwoners Roggel, gemeente faciliteert	2020/2021

3. LA ROCHELLE

Ontwikkelopgave
Optimaliseren gebruik La Rochelle.

Inhoud
Tijdens de dorpsbijeenkomsten gaven de inwoners aan dat de exploitatie van La Rochelle beter kan. Ook staat de voormalige bibliotheekruimte leeg. Dit biedt mogelijkheden voor bijvoorbeeld een inlooppunt voor senioren of de heemkundevereniging. Daarnaast geven verenigingen aan dat de huur van La Rochelle te hoog is en dat zij gebruik maken van commerciële accommodaties. De samenwerking tussen de exploitant en (de verenigingen in) het dorp verdient daarom de aandacht. De uitgangspunten uit dit accommodatiebeleid voor de gemeenschapshuizen zijn hierbij helpend, zoals het organiseren van een gebruikersoverleg, Wmo-activiteiten onderbrengen en een tevredenheidsonderzoek uitvoeren. Dit moet in gezamenlijk overleg opgepakt worden om het gebruik van La Rochelle te verhogen en toekomstbestendig te maken.

Acties

Wat	Wie	Wanneer
Optimaliseren van het gebruik van La Rochelle	La Rochelle in overleg met verenigingen en inwoners, gemeente faciliteert	2020
Gebruikersoverleg structureel initiëren	Exploitant initiatiefnemer	Doorlopend, vanaf 2020
Gezamenlijk ontwikkelen van visie, nieuwe activiteiten organiseren en benutten van subsidies	Exploitant en gebruikers, Gemeente faciliteert	Vanaf 2020

7. Randvoorwaarden

Om het accommodatiebeleid op een effectieve en efficiënte wijze uit te voeren, is het van belang om een aantal randvoorwaarden te realiseren. Om daarbij richting te geven is een toetsingsinstrument voor maatschappelijke accommodaties ontwikkeld. Daarnaast is er een samenwerkingsprikkel beschreven. Ook vraagt accommodatiebeleid intern en extern om een aantal veranderingen. Zo is er op onderdelen aanvullend beleid nodig.

7.1 Toetsingsinstrument

Het toetsingsinstrument is ontwikkeld om keuzes te maken bij (investerings)vraagstukken en ontwikkelingen rondom accommodaties. Het instrument wordt gebruikt om (innovatieve) investeringsvraagstukken te beoordelen. Het toetsingsinstrument is een groeimodel wat door het te gebruiken inzichten voor verbetering geeft. Het instrument bepaalt de toekomstbestendigheid aan de hand van drie pijlers.

1. Inhoud en functie

Maatschappelijke functie en betekenis van de accommodatie

Het belangrijkste aspect van accommodaties is de maatschappelijke functie(s) voor verschillende doelgroepen. Daarvoor brengen we de onderstaande onderwerpen in samenhang in kaart:

- Bezettingsgraad: het aantal dagdelen per jaar dat ruimten in de accommodatie bezet zijn tegenover het aantal beschikbare dagdelen.
- Het bereik: het percentage van de doelgroep (b.v. jongeren, ouderen, statushouders, et cetera) dat de accommodatie bezoekt.
- Het animo: het gemiddeld aantal keren per jaar dat iemand de accommodatie bezoekt.
- De tevredenheid: de mate waarin de gebruikers tevreden zijn over hetgeen geboden wordt.

Kenmerken van het gebied

Hierbij gaat het om de kenmerken van het dorp of gebied waar de accommodatie een rol heeft. Aspecten waarop we beoordelen zijn bijvoorbeeld: is dit een dorp waarin we als gemeente actief moeten zijn, is er een vervangend aanbod in het dorp of de omgeving?

De volgende onderwerpen worden in beeld gebracht:

- De omvang van de doelgroep: het aantal inwoners van het dorp/gebied dat tot de doelgroep behoort.
- De behoefte aan accommodatie: de behoefte aan sociaal-culturele accommodaties en activiteiten onder de doelgroep.
- Overig aanbod: het aanbod van andere accommodaties in het dorp en de omgeving dat dezelfde functie vervult en/of de functie kan overnemen.

2. Beheer

Bestuurskracht

De accommodaties worden doorgaans beheerd en geëxploiteerd door stichtingen, verenigingen of commerciële exploitanten. De bestuurskracht meten we met de volgende onderwerpen:

- De zelfredzaamheid: in hoeverre de exploitatie zonder hulp van de overheid zelfstandig in stand wordt gehouden.
- De kwaliteit: de kwaliteit van de stichting, vereniging of commerciële exploitant om de accommodatie en activiteiten op een juiste wijze te organiseren.
- De betrokkenheid: de mate waarin gebruikers en inwoners bijdragen aan de instandhouding van de accommodatie (hetzij financieel, hetzij d.m.v. vrijwilligerswerk).

Exploitatie

De wijze waarop de accommodatie wordt geëxploiteerd en de continuïteit die dat biedt, blijkend uit:

- De exploitatieresultaten: Denk aan inkomsten, kosten en een positief exploitatieresultaat.
- Reserves en voorzieningen: kunnen tegenvallers opgevangen worden en er middelen gereserveerd voor vervangingen, onderhoud etc.
- Vergunningen en mogelijkheden: De exploitatiemogelijkheden van een accommodatie.

3. Gebouw

Kwaliteit van de accommodatie

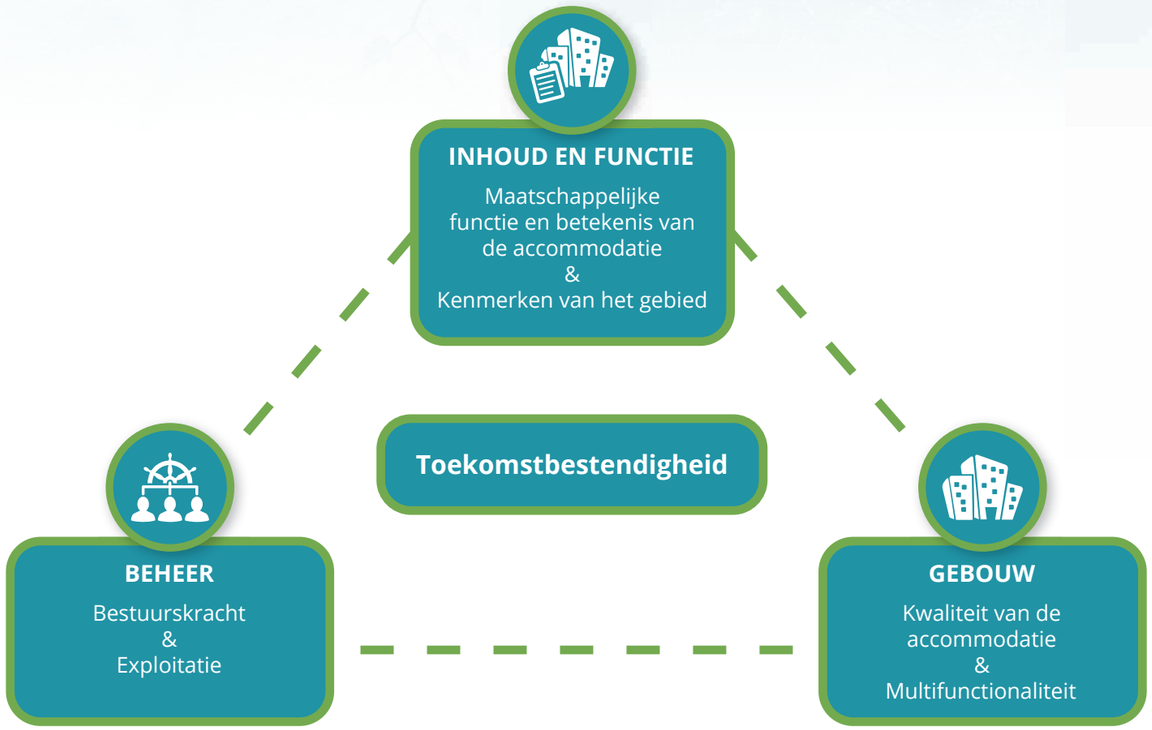
De technische staat en aantrekkelijkheid van een accommodatie zijn ook bepalend voor de toekomst van een accommodatie. De kwaliteit brengen we in kaart door middel van:

- De (technische) staat: de onderhoudstoestand en technische kwaliteit.
- De functionaliteit: is de accommodatie geschikt voor de functie die zij vervult?
- De belevingswaarde: De aantrekkelijkheid en de mate waarin wordt uitgenodigd om het gebouw te bezoeken.

Multifunctionaliteit

In kaart te brengen door middel van:

- Gebruik van meerdere functies en doelgroepen
- De flexibiliteit: in hoeverre de accommodatie eenvoudig aanpasbaar is om in de toekomst andere functies te huisvesten.

7.2 Samenwerkingsprikkel

Samenwerking heeft verschillende vormen. Samenwerking tussen homogene verenigingen, bijvoorbeeld voetbalverenigingen, of tussen diverse verenigingen in een bepaalde omgeving, bijvoorbeeld een Open Club of samenwerking in een dorp. Bij samenwerking komen allerlei vraagstukken op tafel. Het maken van een gezamenlijk plan, nadenken over een nieuwe naam, een nieuwe organisatiestructuur etc. Samenwerken kan fysiek, maar ook op basis van inhoud.

De samenwerkingsprikkel kent diverse vormen:

- Aanvullende specialistische expertise bijvoorbeeld op het gebied van juridische aspecten, exploitatie etc.
- Ondersteuning in de procesbegeleiding.
- Eenmalige samenwerkingssubsidie om de samenwerking te belonen. De omvang van de subsidie wordt bepaald op basis van variabelen zoals het aantal betrokken partners, de omvang van het samenwerkingsproject etc.

De samenwerkingsprikkel wordt niet ingezet als dekking van accommodatiekosten, structurele exploitatielasten, structurele personeelslasten etc.

Een samenwerkingsprikkel kan onder een aantal voorwaarden worden ingezet:

- Met de samenwerking wordt een maatschappelijke meerwaarde bereikt.
- De samenwerkingspartners werken hun idee uit.
- De samenwerkingspartners zijn bereid om hun kennis en ervaringen te delen met andere samenwerkingsverbanden en/of initiatieven tot samenwerking.

Een nadere uitwerking van de samenwerkingsprikkel volgt in een beleidsnotitie.

7.3 Interne organisatie

Uitvoeringsprogramma

Op basis van het accommodatiebeleid werken we met een uitvoeringsprogramma. In dit programma geven we de belangrijkste acties en gerealiseerde zaken per jaar en per dorp weer en beschrijven we de belangrijkste ontwikkelingen voor de komende jaren. De plannen vanuit de dorpen worden hierin meegenomen. Het is een dynamisch document en wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de resultaten van de acties en de bijbehorende maatschappelijke ontwikkelingen. Dit geldt ook voor de financiële kaders, die een perspectief geven ten aanzien van de verwachte kosten. Definitieve besluitvorming over vervolgacties vindt plaats als de plannen concreet zijn.

Projectteams

Afhankelijk van het vraagstuk formeren we projectteams waarbij er op projectmatige wijze wordt gewerkt. Daarbij worden procesregisseurs, beleid, financiën en juridische zaken ingezet.

Procesregisseurs

We werken met procesregisseurs. Zij zijn de aanjagers en vormgevers van het interactief werken in Leudal. De procesregisseurs zijn de contactpersonen voor de dorpen en halen actief op wat er speelt. Ze zorgen ervoor dat de vraagstukken landen en opgepakt worden in de organisatie van de gemeente Leudal. Ze spelen daarmee een belangrijke rol met betrekking tot de uitvoering van het accommodatiebeleid.

Verenigingsadviseur

In relatie tot dit accommodatiebeleid ervaarden wij gedurende het proces dat het accommodatievraagstuk ook een verenigingsvraagstuk is. Hoe zien de verenigingen in de toekomst eruit? Welk aanbod hebben zij? Welke andere doelgroepen kunnen zij bedienen? Hoe kunnen zij verbindingen zoeken en samenwerken met andere verenigingen of partners in hun eigen kern? De verenigingsadviseur kan deels uitvoering geven aan de benodigde ondersteuning.

Positie accommodatiebeleid

Onderstaande geeft weer welke positie het accommodatiebeleid heeft ten opzichte van andere beleidsdocumenten van de gemeente Leudal. Het accommodatiebeleid is een middel om uitvoering te geven aan het de strategische visie en het beleidsplan sociaal domein. Volgend op het accommodatiebeleid komt het subsidie- en tarievenbeleid en het vastgoedbeleid.

7.4 Beleidsontwikkeling

Volgend op of separaat aan dit accommodatiebeleid dient er (deel)beleid ontwikkeld te worden rondom diverse thema's.

Strategische visie

We werken aan een strategische visie met de titel Mooi Leven in Leudal. Deze visie betreft vraagstukken om de dorpen van Leudal in de toekomst leefbaar te houden. Dit accommodatiebeleid draagt biedt deels input voor de strategische visie. Daarnaast is tijdens het proces om te komen tot het accommodatiebeleid informatie opgehaald voor de strategische visie.

Woningbouwbeleid

Uit de dorpsbijeenkomsten bleek dat er in alle dorpen behoefte is aan woningbouwbeleid. We zien dat woningbouwbeleid en dit accommodatiebeleid invloed hebben op de leefbaarheid van Leudal. Zo geven inwoners bijvoorbeeld aan dat jongeren vertrekken, omdat er geen geschikte woningen voor hen zijn. Het is daarom van belang helderheid te geven over woningbouw in Leudal.

Onderhoud gemeentelijke accommodaties

In navolging op dit accommodatiebeleid volgt het onderhoud gemeentelijke accommodaties. In dit beleid is het onderhoudsniveau van de accommodaties vastgelegd. Voor de gemeenschapshuizen geldt dat er reeds budget beschikbaar is gesteld voor groot onderhoud. De uitvoering van het groot onderhoud vindt in 2020 en 2021 plaats. Dit gebeurt in overleg met de gemeenschapshuizen. Er wordt niet meer geïnvesteerd in accommodaties voordat helder is dat het een toekomstbestendige accommodatie is. Wanneer in dit accommodatiebeleid beschreven is dat de gemeente een gebouw afstoot wordt er dus niet meer in geïnvesteerd.

Duurzaamheid vastgoed

Er is geen beleid voor de duurzaamheid van vastgoed. Tijdens de bijeenkomsten kwam dit vaak ter sprake. Het voorstel is om duurzaamheidsbeleid voor maatschappelijk vastgoed te maken en te onderzoeken welke mogelijkheden hiervoor zijn. Daarbij is ook het voorstel om een duurzaamheidsscan voor maatschappelijk vastgoed uit te laten voeren en in beeld te brengen waar verbeteringen nodig en wenselijk zijn.

Subsidie- en tarievenbeleid

Het subsidie- en tarievenbeleid heeft een relatie met het gebruik en de bezetting van accommodaties. Om accommodaties voor verenigingen betaalbaar te houden, dient het subsidie- en tarievenbeleid geëvalueerd en indien nodig herijkt te worden.

Lokaal sportakkoord

In 2018 is een nationaal sportakkoord gesloten in Nederland. Sport en bewegen is een belangrijk verbindend element in de samenleving dat beter benut kan worden. In de gemeente Leudal liggen kansen om sport en bewegen als instrument in te zetten om maatschappelijke doelen te realiseren. Daarom gaan we aan de slag met een lokaal sportakkoord en een concreet uitvoeringsprogramma.

Omgevingsvisie

De Omgevingswet verplicht gemeenten om een omgevingsvisie op te stellen. De omgevingsvisie vervangt de 'structuurvisie' die we nu gebruiken om beleid te maken. Het doel van de omgevingsvisie is deze te gebruiken voor het maken van keuzes op het gebied van de leefomgeving. Vanuit de omgevingsvisie kan worden aangehaakt bij (beleids)keuzes uit het accommodatiebeleid. Daarnaast is het van belang verbinding te zoeken tussen accommodaties en de leefomgeving. Voor sport en bewegen betekent dit bijvoorbeeld de mogelijkheden en voorzieningen in de openbare ruimte.

Kunst- en cultuurbeleid

We ontwikkelen momenteel een nieuw kunst- en cultuurbeleid. Dit doen we met cultuurmakers, het onderwijs, muziekgezelschappen, cultuurdeelnemers en de gemeenteraad. Het kunst- en cultuurbeleid heeft een relatie met het gebruik van de gemeenschapshuizen. Daarom nemen we de kaders die geldend zijn voor dit accommodatiebeleid mee in het kunst- en cultuurbeleid.

Horecabeleid

Het horecabeleid (2010) heeft een relatie met het accommodatiebeleid. Om oneerlijke concurrentie te voorkomen zijn beleidsregels opgesteld met betrekking tot paracommercie. De activiteiten die plaats vinden binnen de accommodaties toetsen we aan het horecabeleid en de geldende wet- en regelgeving. Dit geldt ook voor het verstrekken van drank- en horecavergunningen.

7.5 Evaluatie accommodatiebeleid

In 2024 evalueren we het accommodatiebeleid. Daarbij evalueren we het doorlopen proces, maar meten we ook de doelen uit onderstaand schema. Tevens herhalen we de uitgevoerde enquêtes bij gemeenschapshuizen en verenigingen om te zien of er verbetering is met betrekking tot bijvoorbeeld tevredenheid en duurzaamheid. Op basis van de evaluatie herijken we het accommodatiebeleid.

Doelstelling	Realisatie 2019	Doel
Het verminderen van het aantal accommodaties - Verminderen aantal zaalsporteenheden - Verminderen aantal tennisbanen waar de gemeente in investeert	81 35 38	< 81 < 35 22
Verhogen van de bezettingsgraden en aantallen bezoekers - Gemeenschapshuizen - Gymzalen - Sportzalen - Sporthallen	 P.M. 26% 55% 57%	 P.M. > 26% > 55% > 57%
Het verhogen van het rapportcijfer voor gebruikerstevredenheid van accommodaties	7,4	> 7,4
Gemeenschapshuizen worden breder gebruikt (o.a. door verschuiving van beweegactiviteiten en WMO-activiteiten naar de gemeenschapshuizen)	PM	PM
Geen monofunctioneel gebruik van accommodaties	PM	PM

8. Financiën

Met het accommodatiebeleid geven we richting aan de toekomst van de maatschappelijke accommodaties. Jaarlijks actualiseren we de voortgang en worden de resultaten van het accommodatiebeleid beschreven. Dit geldt ook voor de financiële kaders. Door de diversiteit en looptijd van de ontwikkelopgaven is op dit moment geen totaalbeeld van de kosten en opbrengsten van het accommodatiebeleid weer te geven.

Definitieve besluitvorming over diverse (grote) vervolgacties, bijvoorbeeld het realiseren van een toekomstbestendig dorpshuis voor Neeritter, vindt plaats als de plannen concreet zijn. De komende jaren concretiseren we de ontwikkelopgaven uit dit beleid om te komen tot een betere kwaliteit en optimaal gebruik van onze accommodaties.

In het accommodatiebeleid zijn concrete acties beschreven, zoals het afstoten en slopen van accommodaties of het terugbrengen van de bijdrage in exploitatie van zwembaden, die structurele besparingen opleveren. We verwachten dat de beschreven ontwikkelopgaven op termijn een structurele jaarlijkse besparing van € 150.000 tot € 200.000 opleveren. Deze besparing reserveren we om uitvoering te geven aan het accommodatiebeleid. Denk hierbij aan ondersteuning voor de dorpen om ontwikkelopgaven uit te werken of om ontwikkelopgaven te realiseren. Dit zorgt voor een kwaliteitsverbetering van de accommodaties en de leefbaarheid in de dorpen.

9. Bijlagen

Bijlage 1. Resultaten enquêtes gemeenschapshuizen en verenigingen

ENQUETE GEMEENSCHAPSHUIZEN
Negen besturen van gemeenschapshuizen vulden de enquête in. Dit waren De Postkoets, BMV Ellenhof, De Klokkestoel, Baexheimerhof, De Mortel, De Bombardon, D'n Haammaeker, Parochiezaal Hunsel en Meeting Point Nassaurie. Het bestuur van De Postkoets vulde de enquête twee keer in. Hierdoor zijn er tien reacties.

Tevredenheid bezettingsgraad
Alle besturen van de gemeenschapshuizen, behalve Parochiezaal Hunsel, geven aan tevreden te zijn over de bezettingsgraad van het gemeenschapshuis. Het bestuur van de Parochiezaal in Hunsel geeft aan dat er door een vast aantal verenigingen gebruik wordt gemaakt van de zaal, maar dat de bezettingsgraad altijd beter kan. De situatie is nu dusdanig dat er een bescheiden positief resultaat wordt gerealiseerd. De overige gemeenschapshuizen geven aan tevreden te zijn met de huidige bezetting, maar wel verbetering te zien in de bezetting overdag.

Verwachting gebruik komende vijf jaar
De besturen van De Mortel, d'n Haammaeker, Parochiezaal Hunsel en Meeting Point Nassaurie geven aan te verwachten dat het gebruik van het gemeenschapshuis de komende vijf jaar toeneemt. Als redenen worden geplande renovaties en het samenwerken tussen verenigingen ten behoeve van een gezamenlijke exploitatie aangegeven. De Postkoets, BMV Ellenhof, Baexheimerhof en De Bombardon geven aan te verwachten dat het gebruik gelijk blijft. De Klokkestoel geeft aan een daling in gebruik te verwachten. Dit komt door de demografische ontwikkelingen en dat er de laatste jaren vrijwel geen nieuwbouw van woningen heeft plaatsgevonden.

Mogelijkheden voor meer en andere gebruikers
De Bombardon en De Postkoets geven aan geen mogelijkheden te zien om in de toekomst met meer en andere gebruikers gezamenlijk gebruik te maken van het gemeenschapshuis. Zij geven aan er wel naar te streven, maar hier momenteel geen kansen in te zien. De overige gemeenschapshuizen waarvoor de enquête is ingevuld zien wel mogelijkheden om in de toekomst meer en andere gebruikers gezamenlijk gebruik te laten maken van het gemeenschapshuis. Hierbij wordt gedacht aan het organiseren van een eetpunt, Wmo-activiteiten, activiteiten voor jeugd, zinvolle dagbesteding en activiteiten tegen eenzaamheid.

Draagvlak
De Postkoets geeft aan dat er in de dorpsgemeenschap onvoldoende draagvlak is voor De Postkoets. Daarmee zien zij zichzelf ook als misbaar voor de dorpskern. De Postkoets geeft aan dat dit komt doordat de gekozen formule voor exploitatie door gebruikers onvoldoende wordt begrepen. Alle andere gemeenschapshuizen geven aan onmisbaar te zijn voor het dorp en dat er voldoende draagvlak is vanuit de dorpsgemeenschap. Veel besturen geven aan geen andere mogelijkheden voor verenigingen om activiteiten uit te voeren te zien dan het gemeenschapshuis. Bij een aantal gemeenschapshuizen is er veel draagvlak vanuit de dorpsgemeenschap omdat verenigingen en gebruikers mede verantwoordelijk zijn voor het beheer van het gemeenschapshuis.

Beheervorm
De meeste gemeenschapshuizen waarvoor de enquête is ingevuld worden door een stichting beheerd. Enkel Parochiezaal Hunsel (verenigingen) en Baexheimerhof (commercieel) hebben een andere beheervorm.

Vrijwilligers
De besturen is gevraagd hoe tevreden ze zijn over de hoeveelheid vrijwilligers voor het runnen van het gemeenschapshuis. Meeting Point Nassaurie is zeer tevreden over het aantal vrijwilligers en het enthousiasme waarmee zij activiteiten ontplooien. BMV Ellenhof, De Mortel en De Klokkestoel zijn tevreden over het aantal vrijwilligers. Zij geven aan tevreden te zijn over het aantal vrijwilligers, maar in de toekomst wel voorzien dat het moeilijker wordt om het ingevuld te krijgen. D'n Haammaeker is ontevreden over het aantal vrijwilligers. De Postkoets, Baexheimerhof, De Bombardon en Parochiezaal Hunsel zijn neutraal over de hoeveelheid vrijwilligers. Dit komt doordat er voornamelijk met betaalde krachten wordt gewerkt.

Tevredenheid
De besturen geven gemiddeld een rapportcijfer van een 7,7. Hierbij is het laagste cijfer een 6 en het hoogste cijfer een 9.

Bereikbaarheid en toegankelijkheid
Alle besturen van de gemeenschapshuizen zijn (zeer) tevreden over de bereikbaarheid van de gemeenschapshuizen. D'n Haammaeker geeft aan niet tevreden te zijn over de toegankelijkheid van het gemeenschapshuis. Dit wordt de komende periode aangepakt. Bij zes gemeenschapshuizen zijn er ook al maatregelen getroffen om de toegankelijkheid te verbeteren. Denk hierbij aan het weghalen van drempels, een automatische deuropener, traplift en een rolstoellift.

Kwaliteit en staat
De Postkoets, Baexheimerhof, De Mortel en De Bombardon zijn (zeer) tevreden over de staat en onderhoud van het gemeenschapshuis. Enige opmerking die geplaatst is hierbij is dat het functioneel is, maar dat er wel een opfrisbeurt nodig is. D'n Haammaeker en Parochiezaal Hunsel zijn ontevreden over de kwaliteit en staat. Er is achterstallig onderhoud en de functionaliteit van het gebouw is onvoldoende. De overige gemeenschapshuizen waarvoor de enquête is ingevuld zijn neutraal. Aangegeven wordt dat er renovatie van toiletten nodig is, achterstallig onderhoud op de parkeerplaats en een slechte klimaatbeheersing.

Duurzaamheid
De Postkoets en De Bombardon geven aan tevreden te zijn over de duurzaamheid van het gemeenschapshuis. Dit komt onder andere door zonnepanelen en LED verlichting. Vijf gemeenschapshuizen geven aan ontevreden te zijn over de duurzaamheid van het gebouw. Het gaat hierbij vooral om het energieverbruik.

Samenwerking Leudal
Zes van de negen besturen van de gemeenschapshuizen geven aan dat ze tevreden zijn over de samenwerking met de gemeente Leudal. Door de oprichting van het OOG is de overlegsituatie met de gemeente sterk verbeterd. Er zijn wel kritische geluiden over dat het soms lang duurt om zaken te regelen en wisselende politiek en ambtenaren wat het niet gemakkelijk maakt om een goed contact op te bouwen.

Exploitatie
Alle gemeenschapshuizen, op De Bombardon na, krijgt de jaarlijkse exploitatie van het gemeenschapshuis rond. De meeste gemeenschapshuizen boeken een bescheiden positief resultaat. Zeven van de negen gemeenschapshuizen heeft een reserve opgebouwd. Hiervoor geldt dat dit vaak niet veel is, maar dat het tot nu toe lukt om geld over te houden voor vervangingsinvesteringen.

Accommodatiebeleid
Gevraagd is om drie zaken mee te geven die in het accommodatiebeleid uitgewerkt dienen te worden. Hierop kwamen de volgende antwoorden:
- Uitvoeren van onderhoudsplannen
- Een toekomstgerichte visie die stabiel blijft
- Mogelijkheden om duurzaamheid te verbeteren
- Financiële ondersteuning bij calamiteiten
- Een financiële onderbouwing
- Verantwoordelijkheden van alle partijen
- Een blauwdruk voor een goede en gezonde manier van verenigingen, clubs en activiteiten te faciliteren
- Maatwerk voor de gemeenschapshuizen
- Financiële ondersteuning in de exploitatie mag niet uitgesloten worden
- Communicatie vanuit de gemeente
- Een formeel vastgesteld accommodatiebeleid

ENQUETE VERENIGINGEN
Voor de enquête voor verenigingen zijn 303 verenigingen aangeschreven. Daarnaast is in de uitnodiging van de bijeenkomsten aan verenigingen gevraagd om de enquête in te vullen. 93 verenigingen vulden de enquête in. De respons van het type verenigingen is divers. Dit loopt uiteen van seniorenverenigingen en tennisclubs tot aan fanfares en volleybalverenigingen. Onderstaand een samenvatting van de resultaten van de enquête.

Leden verenigingen
De respondenten van de enquête hadden gemiddeld 128 leden. De kleinste verenigingen hebben 10 leden en de grootste 800. 52% van de verenigingen geeft aan dat het ledenaantal de afgelopen twee jaar gelijk is gebleven. 21% zag het ledenaantal de afgelopen twee jaar dalen en bij 27% van de verenigingen daalde het aantal leden. 68% verwacht dat het ledenaantal de komende twee jaar gelijk blijft, 17% verwacht een stijging en 15% verwacht een daling van het aantal leden.

Gebruik accommodaties
Verenigingen maken vooral in de doordeweekse avonduren gebruik van de accommodaties. 70% van de respondenten doet dit. In het weekend worden de accommodaties vooral in de middag gebruikt. Dit zegt echter niets over de hoeveelheid en effectiviteit van het gebruik van de accommodaties. Gemiddeld maken verenigingen 13 uur per week gebruik van een accommodatie, waarbij 79% de accommodatie deelt met andere organisaties. 52% van de respondenten zien in de toekomst (meer) mogelijkheden om met andere gebruikers gezamenlijk van ruimtes gebruik te maken.

21% van de verenigingen geeft aan de accommodatie de komende vijf jaar meer te gaan gebruiken. 67% geeft aan dat er geen verandering te verwachten is in het gebruik van de accommodatie. 12% verwacht een daling van het gebruik van de accommodatie. 6% van de verenigingen verwacht dat het over vijf jaar geen gebruik meer maakt van dezelfde accommodatie en 9% is zoekend naar een andere accommodatie. Ze zijn vooral zoekend naar een andere accommodatie vanwege:
- Onzekerheid over toekomstig gebruik
- Kwaliteit van de accommodatie
- Huurprijs
- Dalende ledenaantallen

Tevredenheid
De accommodaties in Leudal krijgen een gemiddeld rapportcijfer van een 7,4. Hierbij is het hoogste cijfer een 10 en het laagste cijfer een 3. Onderstaand is het percentage verenigingen dat (zeer) tevreden is over bepaalde onderwerpen weergegeven:
- Bereikbaarheid en toegankelijkheid: 88%
- Kwaliteit en staat: 66%
- Schoonmaak en hygiëne: 77%
- Hoogte huur: 51%

De betaalbaarheid van accommodaties is voor organisaties een belangrijk onderdeel. Er worden problemen richting de toekomst gesignaleerd door verschillende organisaties waarbij de huurprijs sterk op de begroting drukt.

Knelpunten
39% van de respondenten geeft aan knelpunten te ervaren bij de accommodatie. Het gaat om de volgende knelpunten:
- Klimaatbeheersing
- Verlichting
- Geluid
- Grootte zaal
- Duurzaamheid accommodatie
- Parkeergelegenheid
- Beheer
- Toegankelijkheid (bv. invalidetoilet)
- Overvolle agenda accommodatie waardoor ruimtegebrek ontstaat
- Te weinig bergruimte

Volgens 28% voldoet de door hen gebruikte accommodatie niet aan de toekomstige activiteiten van de organisatie. Dit heeft te maken met bovenstaande knelpunten.

Bijlage 2. Overzicht maatschappelijke trends en ontwikkelingen

De wereld verandert. Ontwikkelingen zoals de bevolkingskrimp, ontgroening, vergrijzing en individualisering hebben een grote invloed op de vraag en behoefte naar accommodaties. Ook in de gemeente Leudal.
In dit hoofdstuk zijn de maatschappelijke ontwikkelingen op een rij gezet.

De vijver verandert
Bevolkingsaantallen dalen, er worden minder kinderen geboren en gezinnen met kinderen en jongeren trekken vaker naar grotere steden. De komende 25 jaar vergrijst de bevolking van Nederland en dus ook Leudal sterk. We worden steeds ouder. In 2040 bestaat de bevolking uit ruim 1,6 miljoen 80-plussers! Dit heeft een grote invloed op de vraag en behoefte naar accommodaties. We hebben minder sportfaciliteiten, bibliotheken en scholen nodig.

We leven anders
Zorg en ondersteuning wordt vaker dichtbij of aan huis verleend. De zorgvraag verandert door de toenemende levensverwachting, innovatie in de zorg en de vergrijzing. We willen zo lang mogelijk thuis wonen. Dat vergroot de behoefte aan laagdrempelige ontmoetingsplekken dichtbij huis. Bovendien willen mensen zich minder binden en hun vrije tijd flexibel indelen. Dat heeft een grote invloed op het verenigingsleven en dus ook de accommodaties.

Op zoek naar beleving en kwaliteit
Mensen zijn bereid (extra) te betalen voor kwaliteit en flexibiliteit. We stellen steeds hogere eisen aan de kwaliteit van maatschappelijke accommodaties, qua aanbod, voorzieningen en gastvrijheid. Mensen zijn bereid langer te reizen voor hun vrijetijdsbesteding. Niet alle voorzieningen hoeven meer dichtbij huis georganiseerd te worden

We doen steeds meer zelf
De relatie tussen de inwoner en de overheid verandert. Inwoners nemen zelf steeds meer initiatief en krijgen meer verantwoordelijkheid. De overheid faciliteert. Veel maatschappelijke accommodaties worden gerund door vrijwilligers. Maar het vinden en binden van vrijwilligers staat onder druk en dat beïnvloedt de kwaliteit en continuïteit van vrijwilligersorganisaties.

Samen beter worden
Mensen zijn meer op zoek naar een groep om bij te horen. Verenigingen zoeken elkaar meer op om samen te werken. Accommodaties worden steeds meer multifunctioneel gebruikt. Organisaties werken efficiënter en effectiever met elkaar samen. Kleine dorpsscholen fuseren en worden brede scholen. En andere partners spelen een grotere rol in het maatschappelijk vastgoed, zoals woningbouwcorporaties.

We willen duurzaam
Er is steeds meer aandacht voor het milieu, duurzaamheid en een veilig leefomgeving van mensen. We zijn ons steeds meer bewust van de gevolgen die hun acties hebben voor het milieu. Ook bedrijven nemen een duurzame houding aan. Niet duurzaam ondernemen wordt door mensen steeds minder geaccepteerd. Een leefbare woonomgeving ondersteunt betrokkenheid en sociale cohe¬sie in de buurt.

Bijlage 3. Aanbod

Om te komen tot een integraal accommodatiebeleid is het van belang inzicht te hebben in het huidige maatschappelijk vastgoedbestand. In deze bijlage wordt voornamelijk inzicht gegeven in de accommodaties die in eigendom zijn van de gemeente en in accommodaties waar de gemeente de kosten voor groot onderhoud betaalt. Hieronder wordt inzicht gegeven in deze accommodaties op basis van cluster en op basis van dorp.

Per cluster
In totaal beschikt de gemeente Leudal over meer dan 80 maatschappelijke accommodaties die in het accommodatiebeleid worden meegenomen. Om het aanbod van de accommodaties overzichtelijk te maken, worden de volgende clusters gehanteerd:
1. Binnensport
2. Buitensport
3. Gemeenschapshuizen
4. Welzijn / Jeugd
5. Cultuur
6. Zwembaden

In deze paragraaf worden de accommodaties per cluster beschreven en wordt op hoofdlijnen een beschrijving gegeven.

Binnensport
De gemeente Leudal beschikt over in totaal 24 binnensportaccommodaties. Dit aantal bestaat uit drie sporthallen (waarvan één in beheer van de gemeente), vijf sportzalen (waarvan vier in beheer van de gemeente) en zestien gymzalen (waarvan vijf in beheer van de gemeente).

Sporthallen	
Sporthal Laco	Heythuysen
Sporthal 't Ligtveld	Neer
Van Hornehal	Horn

Sportzalen	
Hannenhal	Baexem
Microsport Roggel	Roggel
La Rochelle Roggel	Roggel
De Kwiebus	Neer
BMV Grathem	Grathem

Gymzalen	
Widdonkschool Heibloem	Heibloem
BS de Neerakker Heythuysen	Heythuysen
St. Ursula VO Heythuysen (3 zalen)	Heythuysen
St. Servaas Nunhem	Nunhem
Gymzaal Haelen	Haelen
De Roffert Buggenum	Buggenum
Gymzaal Latasteschool Horn	Horen
St. Urula VO (2 zalen)	Horn
Gymzaal Ell	Ell
Gymzaal Hunsel	Hunsel
Gymzaal Ittervoort	Ittervoort
Het Trefcentrum Kelpen-Oler	Kelpen-Oler
Gymzaal Neeritter	Neeritter

Met de 24 binnensportaccommodaties beschikt de gemeente Leudal over voldoende binnensportruimte. Op basis van de planologische kengetallen kan er gesteld worden dat er zelfs meer sporthallen en sportzalen zijn dan nodig. Het is wél wenselijk dat er drie sporthallen zijn om zo te zorgen voor een goede spreiding in de dorpen. De sporthallen moeten dan wel goed verdeeld worden over de clusters. Dit is momenteel namelijk niet het geval.

Wanneer het aantal zaalsporteenheden vergeleken wordt met Database Sportaanbod (DSA), zien we dat de gemeente Leudal over meer zaalsporteenheden beschikt dan het landelijk gemiddelde. Leudal beschikt namelijk gemiddeld over 20,9 zaalsporteenheden per 25.000 inwoners, terwijl het gemiddelde in Nederland op 16,3 zaaldelen ligt. Dit heeft met name te maken het feit dat Leudal uit veel kleine dorpen en scholen bestaat, waardoor het een groot aantal sport- en gymzalen heeft.

De binnensportruimtes zijn bijna allemaal geschikt voor het geven van bewegingsonderwijs, maar voldoen niet allemaal aan de gewenste afmetingsrichtlijn van KVLO. Van de gymzalen voldoen er vijf zalen niet aan de richtlijn.

In Leudal is de norm gesteld dat er binnen 1.000 meter van een school een ruimte moet zijn waar bewegingsonderwijs gegeven kan worden. Alle veertien schoollocaties in Leudal beschikken over een onderwijslocatie binnen 1.000 meter. De gemeente voldoet hiermee aan de norm uit de verordening.

In de binnensportaccommodaties is door het jaar en de week heen nog veel ruimte. Dit komt met name door het feit dat Leudal relatief veel accommodaties heeft. Tijdens de piekuren in de avond zijn de sporthallen en sportzalen in Leudal nagenoeg volledig bezet.

Buitensport
In de gemeente Leudal zijn diverse buitensportaccommodaties. Hieronder zal dieper in worden gegaan op het aantal voetbalaccommodaties, tennisaccommodaties en de atletiekvereniging.

Voetbal
De gemeente Leudal beschikt over dertien sportparken met voetbalvelden. In het seizoen 2017/2018 nemen 11 voetbalverenigingen deel aan de bondscompetitie met in totaal 174 teams. RKSV Nunhem is opgeheven en neemt daarom niet meer deel aan de competitie. Uit de fusie tussen de verenigingen uit Grathem en Kelpen-Oler is VV GKC ontstaan. Sinds het seizoen 2017/2018 speelt de jeugd van Hunsel en RKESV Ell ook samen met deze teams, waardoor het niet ondenkbaar is dat deze vier locaties in de toekomst worden samengevoegd tot één locatie.

Dorp	Sportpark	Vereniging	Wedstrijdvelden	Trainingsvelden
Heythuysen	Molenhoek	SV Heythuysen	2	2
Roggel	De Mössehook	SV Roggel	2	2
Heibloem	Beekkant	SVVH Heibloem	1	1
Horn	Casquetteakker	KSV Horn	1	1
Neer	Ligteveld	KRKSVN Neer	2	2
Haelen	Houtrust	RKVV	2	2
Baexem	Het Kerkveld	RKVB Baexem	2	1
Kelpen-Oler	Op ‘t Heukske	RKHVC/VV GKC	1	1
Grathem	Grassheim	RKHVC/VV GKC	1	1
Ell	Molenveld	RKESV	1	1
Hunsel	In ‘t Veld	RKHVC/VV GKC	1	1
Neeritter	Breierein	Neeritter	2	1

In de gemeente liggen in totaal 19 wedstrijdvelden en 17 trainingsvelden. Daarnaast beschikken enkele verenigingen nog over een oefenhoek welke niet als officieel trainingsveld worden geteld vanwege de kleinere afmetingen.

De verenigingen hebben een totale behoefte aan zestien wedstrijdvelden (VV GKC en RKHVC Hunsel zijn hierbij als één vereniging gehanteerd). Momenteel is er op de sportparken van Nunhem, Baexem en Hunsel/Grathem/Kelpen-Oler sprake van een overcapaciteit van een wedstrijdveld. Op de overige sportparken komt het aanbod overeen met de behoefte.

In totaal is behoefte aan 13 trainingsvelden. Op vier sportparken is sprake van een overcapaciteit van één trainingsveld. Dit is het geval bij Nunhem, Neer, Haelen en Hunsel/Grathem/Kelpen-Oler. Als alle teams optimaal over de velden verdeeld zouden zijn, zijn er slechts negen trainingsvelden nodig.

Tennis
De gemeente Leudal beschikt over in totaal negen tennisverenigingen en elf sportparken met tennisbanen. De tennisbanen in Horn en Haelen worden niet meer gebruikt sinds 2013 omdat de verenigingen die hierop speelden gefuseerd zijn in TV Napoleon.

Dorp	Vereniging	Aantal verlichte banen
Baexem	TC Baexem	4
Roggel	TV Wimbledonck	5
Neer	LTV Neer	4
Kelpen-Oler	T.C. Kelpen-Oler	2
Ittervoort	L.T.C. Ittervoort	4
Heythuysen	TC Rulec	6
Haelen	TV Napoleon	8**a**
Grathem	TC de Koel	3
Ell	TV T-Ell	2
Horn	-	8**b**
Haelen	-	5

a: exclusief 3 kinderbanen, b: waarvan 2 onverlichte banen

De gemeente beschikt over 51 buitenbanen welke, op twee na, allemaal verlicht zijn. Er is binnen de gemeente Leudal sprake van een grote overcapaciteit aan tennisbanen. Als de 13 ‘oude’ banen in Horn en Haelen niet mee worden gerekend is er nog steeds sprake van een overcapaciteit van 16 banen. Alleen bij Tennisvereniging Ell sluit het aantal banen aan op de behoefte. Bij de overige tennisverenigingen is sprake van een overcapaciteit van 1 of 2 banen.

In de toekomst zal het overschot aan tennisbanen in Leudal alleen nog maar toenemen. In 2030 zal er in Leudal sprake zijn van een overschot van 20 tot 22 banen.

Atletiek
In de gemeente Leudal ligt momenteel één atletiekbaan. De atletiekvereniging is gevestigd op sportpark Molenhoek in Heythuysen. De atletiekaccommodatie kan dankzij de verlichting het gehele jaar worden gebruikt. Op dit moment heeft de vereniging 255 leden, waarvan 92 juniorleden. In de toekomst zou het totale aantal leden kunnen groeien naar 300 leden. Wanneer dit zou gebeuren heeft de atletiekvereniging nog steeds voldoende ruimte.

Daarnaast zijn er in de gemeente Leudal nog diverse schuttersparken, beugelaccommodaties en terreinen voor ruitersport.

Gemeenschapshuizen en andere ontmoetings¬centra
De gemeente Leudal telt 15 gemeen¬schapshuizen. Vrijwel ieder dorp beschikt over een gemeenschapsvoorziening. Het gaat om de volgende voorzieningen:

1. La Rochelle (Roggel)
2. De Klokkestoel (Heibloem)
3. In d’n Haammaeker (Neer)
4. St. Servaas (Nunhem)
5. De Roffert (Buggenum)
6. Aldenghoor (Haelen)
7. De Postkoets (Horn)
8. Baexheimerhof (Baexem)
9. Meeting Point Nassaurie (Grathem)
10. Trefcentrum (Kelpen-Oler)
11. BMV Ellenhof (incl. school) (Ell)
12. De Mortel (Ittervoort)
13. Parochiezaal Hunsel (Hunsel)
14. Ons Dorpshuis (Haler)
15. De Bombardon (Heythuysen)

De invulling van de gemeenschapsvoorzieningen is divers. Sommige voorzieningen beschikken over een theaterzaal, anderen over een gym- of sportzaal. Ook het eigendom, beheer en exploitatie van de gemeenschapshuizen is divers georganiseerd. In de meeste gemeenschapsvoorzieningen is een commercieel exploitant verantwoordelijk voor de exploitatie. Bij enkele gemeenschapsvoorzieningen staat de exploitatie onder druk, mede door een teruglopend gebruik van de accommodaties en het wegvallen van subsidies.

Jeugd/Welzijn
In de gemeente Leudal zijn diverse jeugdverenigingen. Deze verenigingen zijn gehuisvest in verschillende voorzieningen in de gemeente Leudal. Veel van deze verenigingen hebben een eigen accommodatie. Deze accommodaties worden voornamelijk monofunctioneel gebruikt. Het gaat hierbij om de volgende accommodaties:

1. Jeugdhonk Patronaatsgebouw (Neer)
2. Jeugdhonk Scouting Horn (Horn)
3. Jeugdhonk (stichting Jong Nederland) (Grathem)
4. Jeugdhonk Ko-kids (Kelpen-Oler)
5. Jong Nederland (Neeritter)
6. Jeugdhonk de Spieker (Hunsel)
7. Jong Nederland (Haelen)

Daarnaast maken een aantal jeugdverenigingen gebruik van gemeenschapshuizen, al dan niet met een eigen ruimte. Het gaat hierbij om de volgende verenigingen en accommodaties:

8. Jeugdwerk Heibloem - Gemeenschapshuis De Klokkestoel in Heibloem
9. Jong Nederland Ittervoort - Gemeenschapshuis De Mortel
10. Jeugdwerk Ell - BMV Ellenhof

Cultuur
In dit cluster gaat het voornamelijk om de bibliotheekvoorzieningen. In elf dorpen in de gemeente Leudal is een bibliotheekvoorziening aanwezig:

1. Heythuysen
2. Baexem
3. Haelen
4. Horn
5. Neer
6. Roggel
7. Ittervoort
8. Ell
9. Kelpen-Oler
10. Grathem
11. Heibloem

Vaak zijn deze voorzieningen geïntegreerd in de scholen en ligt de focus op kinderen. Op zeven locaties gebeurt dat in combinatie met een bibliotheekvoorziening voor volwassenen.

Zwembaden
De gemeente Leudal beschikt over drie zwembaden. Het zwembad van De Leistert is niet meegenomen in dit accommodatiebeleid. Twee zwembaden worden geëxploiteerd door Laco. Het primaire verzorgingsgebied voor de zwembaden is relatief klein. Over het algemeen is al enkele jaren een daling waarneembaar van het aantal bezoekers. De verwachte daling van het aantal inwoners en specifiek het aantal kin¬deren kan de komende jaren leiden tot een verdere daling van het aantal bezoekers.

Bijlage 4. Gemeentelijke doelstellingen
Een aantal gemeentelijke (beleids)documenten is geanalyseerd om relevante doelen, kaders en speerpunten die van toepassing zijn op het accommodatiebeleid inzichtelijk te maken. Per document worden hieronder relevante aanknopingspunten opgesomd.

Huidig beleidskader accommodaties en subsidies
Ontmoetingspunt
Elk dorp beschikt over een ontmoetingspunt op maat, dus afgestemd op de lokale behoefte. Het is een plaats waar inwoners elkaar treffen en waar activiteiten kunnen plaats vinden, met name voor hen die aangewezen zijn op voorzieningen in het dorp.

Zelfsturing middels overdracht
Gemeenschapshuizen en sportaccommodaties zijn van en voor de gemeenschap. Ze worden bij voorkeur overgedragen aan een beheerstichting, aan de hoofdgebruiker of aan een commerciële partij die de gemeenschapsfunctie kan waarborgen.

Verdeling verantwoordelijkheid
Voor de duur dat accommodaties gemeentelijk eigendom zijn, worden kapitaallasten door de gemeente gedekt, evenals de kosten van groot onderhoud, dit geldt ook voor niet in eigendom behorende door de gemeente erkende gemeenschapshuizen. Het is vervolgens aan de beheerstichting c.q. hoofdgebruiker om een sluitende exploitatie te realiseren, inclusief regulier onderhoud.

Nieuw voor oud
De gemeente werkt in beginsel mee aan nieuwe accommodaties als daarmee bestaande accommodaties komen te vervallen en het voor de gemeente uiteindelijk tot kostenbesparingen zal leiden.

Afstoten bij ontbreken draagvlak
De gemeente zal geen voorzieningen in stand houden of financieel ondersteunen als deze niet door de gemeenschap worden gedragen.

Subsidiebeleid
Het subsidiebeleid wordt met name afgestemd op de kerndoelen van het gemeentelijk beleid: zelfsturing, jeugd (sport en cultuur), zorg, zelfregie en onderlinge hulp, inclusief preventie.

Meer autonomie dorpen
Dorpen krijgen meer autonomie in het organiseren en ondersteunen van gemeenschapsactiviteiten.

Perspectief verenigingsleven
Verenigingen en stichtingen worden aangemoedigd om meer samen te werken of samen te gaan, met respect voor de eigen keuzen die hierbij worden gemaakt. We vragen hen in te spelen op de demografische ontwikkelingen en op de verandering van behoeften bij inwoners.

Coalitieakkoord
Onderwijs
We hebben als gemeente beperkte taken op het vlak van het onderwijs. We willen goed onderwijs behouden, ook bij een toenemende ontgroening. Door een duidelijke teruggang in het aantal leerlingen wordt de roep tot het samenvoegen van locaties steeds groter. Deze coalitie streeft in dat opzicht ook naar behoud van scholen in de kleine kernen, maar niet ten koste van de kwaliteit.

Sport en cultuur
Gemeentelijk eigendom wordt zo veel als mogelijk verduurzaamd. Ook zorgen we dat duurzaamheidsinitiatieven die voortkomen uit de samenleving kunnen rekenen op onze steun.

We hebben veel accommodaties die onze burgers en verenigingen huisvesten. De belangrijkste zijn de gemeenschapshuizen én de diverse binnen- en buitensportaccommodaties. De laatste jaren is er een achterstand ontstaan in het onderhoud vanwege de bezuinigingen. Daarnaast hanteerde Leudal altijd het adagium “stenen voor de gemeente, exploitatie voor de gemeenschap”. Gezien de hoge kosten daarvan blijkt dat uitgangspunt niet meer haalbaar.

We zien ook een teruggang in het gebruik van onze accommodaties. Accommodaties moeten aantrekkelijk blijven voor het doel waar ze voor zijn gebouwd. Dat betekent ook dat we willen stimuleren dat gemeenschapshuizen weer worden gebruikt waar ze voor bedoeld zijn: voor de lokale gebruikers (met name verenigingen).

Deze coalitie zet in op het behoud van de accommodaties die een toekomstbestendige exploitatie willen en kunnen realiseren. We denken dan met name aan maatregelen op het gebied van duurzaamheid. Accommodaties die niet toekomstbestendig blijken, doordat er te weinig behoefte aan is zullen we niet meer ondersteunen en zullen mogelijk gesloten worden.

Verenigingen die willen gaan samenwerken zullen we extra stimuleren. Het onderhoud van de noodzakelijke geachte accommodaties zal op peil worden gebracht, waarbij maatwerk wordt geleverd. We houden vast aan het uitgangspunt van minimaal één ontmoetingspunt per kern.

Bibliotheken
Leudal kent sinds 2017 een nieuw bibliotheekbeleid dat voor vier jaar is vastgelegd met onze partner Bibliocenter. Het uitgangspunt daarbij is dat we in zoveel mogelijk kernen bibliotheekwerk willen aanbieden via onze scholen. We vinden dat de bibliotheek meer is dan een verzameling boeken. Het is een open en toegankelijke plek in onze dorpen waar onze burgers gratis gebruik van kunnen maken. We gaan samen met Bibliocenter een actieplan opstellen om nog meer uit onze bibliotheken te halen. In 2020 evalueren we ons bibliotheekbeleid en komen we indien nodig met een bijstelling. Hierbij willen we nadrukkelijk de gebruikers betrekken.

Kadernota 2018-2021
Herijken strategie vastgoed
Met de vaststelling van de begroting voor 2015 is besloten om veel gemeentelijk vastgoed af te stoten. Dit is in de kadernota van 2017 vertaald in een lange termijn ombuiging, waarbij gemeente Leudal in een periode van 3 jaar tot een vastgoedloze gemeente wordt en zodoende een structurele bezuiniging van € 1,6 miljoen realiseert. In de programmabegroting 2017-2020 zijn drie acties uitgevoerd, waarmee een deel van de taakstelling wordt ingevuld:

- al het groot onderhoud wordt uitgevoerd op basis van niveau 4;
- de afschrijvingstermijnen op gemeentelijke gebouwen zijn verlengd, waardoor de jaarlijkse druk op de exploitatie is verlaagd;
- op leegstaande panden met een verkoopintentie wordt niet meer afgeschreven.

Subsidiebeleid
In 2016 is nieuw subsidiebeleid vastgesteld. Aan de nieuwe subsidieregelingen die zijn opgenomen in het beleid lagen de volgende uitgangspunten ten grondslag: eenvoud, waardering, koppeling inhoudelijk beleid en dynamisch.

De consequenties van het accommodatiebeleid voor het subsidiebeleid waren op dat moment nog niet in beeld. Daarom is in dit accommodatiebeleid voorgesteld om het subsidie- en tarievenbeleid te herijken op basis van dit accommodatiebeleid.

Regionale samenwerking
Investeren in onze economische structuur draagt bij aan het behoud van werkgelegenheid en het voorzieningenniveau en hiermee aan de aantrekkelijkheid van het woonklimaat. De inzet voor de komende periode is om te bezien welke regionale en internationale samenwerkingsverbanden voor onze gemeente van toegevoegde waarde zijn.

Internationale samenwerking
Een van de onderwerpen die voor Leudal van (groot) belang zijn en daarmee meerwaarde kunnen opleveren voor de gemeente: Positionering als internationaal georiënteerde woon- en leefregio, woonkwaliteit, onderwijs en voorzieningen.

Strategische visie Leven in Leudal 2020
Samenwerking: sociale netwerken
Door nieuwe sociale verbanden te leggen kunnen burgers hun eigen zelfredzaamheid versterken, voorzieningen verbeteren en in stand houden. Tenslotte bepalen inwoners de kwaliteit van hun leefomgeving, en zoeken we uit hoe we samen voor het groen en de openbare voorzieningen zoals speeltuintjes en parkjes zorg gaan dragen. De gemeente sluit aan, stimuleert en ondersteunt bij deze initiatieven.

Burgers en dorpen: aantrekkelijk Leudal
We richten ons op vitaliteit van dorpen, dit betekent dat we meer zullen aansluiten op de aanwezige kracht in de dorpsgemeenschap. Bijvoorbeeld: het samen zorgen voor elkaar, het organiseren van activiteiten en bereikbare (winkel)voorzieningen, onderwijs en werk. Onze basisscholen worden steeds meer Integrale Kind Centra waar alle noodzakelijke voorzieningen samen komen. Middelbare scholen moeten ook in de toekomst in Leudal en de regio in voldoende mate aanwezig blijven.

Wonen: meer kwaliteit
Er liggen kansen in het aanpassen van de bestaande woningen en leegkomende gebouwen. Met de belangrijkste spelers op de woningmarkt gaan we aan de slag om deze uit het slop te trekken. Alleen als we samen optrekken kunnen we hierin resultaten bereiken.